

AZ UNGI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1941. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 4.-ÉN UNGVÁRON
TARTOTT RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE :
KÖMIVES SÁNDOR
EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ

75. szám.

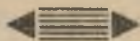
1941.
HEIMAN VILMOS NYOMÁSA, NAGYKAPOS.

AZ UNGI
REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1941. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 4.-ÉN UNGVÁRON
TARTOTT RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:
KŐMIVES SÁNDOR
EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ

75. szám.

1941.
HEIMAN VILMOS NYOMÁSA, NAGYKAPOS.

ALHÍGI
REFORMATUS EGYHÁZMEGYE

JEGYZŐKÖNYVE

AZ UNGI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1941. ÉVI SZEPTEMBERR HÓ 4.-ÉN UNGVÁRON TARTOTT
RENDES ÉVI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak :

Ujlaki Sándor esperes és Nyomárkay Sándor egyházmegyei gondnok, mint elnökség.

Kőmives Sándor, Juhász Imre, Györke Endre, Gencsy Béla és Ruzska Elek papi, — Kovács Dániel, Hegyi György, Dr. Kiss Bálint, Sutka Kálmán és Köszörü Károly világi tanácsbírák.

Csomár Zoltán és Nagy József papi, — Móré Gábor vi-aljegyző.

Dr. Bakos István egyházmegyei ügyész.

Bodnár Lajos egyházmegyei számvevő.

Dr. Magda Sándor tb. püspök, Csatlós Sándor, Kecskeméthy Lajos, Balogh Sándor, Tárczy Dániel, Gönczy Pál, Kása Ferdinánd, Pataky Menyhért, Tárczy Gyula, Papp Géza, Gecse Endre, Bellágh Barna, Gaál István, Bittó Béla, Ruzska Zsigmond helyettes, Kovács Bertalan, Mitró István, Dévay József, Varga József és Csomár Géza lelkészek.

Gönczy Miklós, Kormos Andor, Papp Zoltán, Csatlós János, Lapis Károly és Rácz Ferenc segédlelkészek.

ifj. Nyisztor Ferenc bajánházi, Csiszár György bezői, Szanyi György csapi, ifj. Lengyel János csicseri, Halász Sándor eszenyi, Köröskényi János gálocsi, F. Sipos András iskei, Gazdovics György jenkei, Sándor Imre kisdobronyi, Ádám János kistráti, Gortvay Vince korláthelmeci, Gere József minaji, F. Balogh János mokcsakerési, Szanyi F. János nagydobronyi, Kiss Kálmán

nagykaposi, Éles Albert nagyszelmenci, Szanyi János palágyi, Kosztrej Pál sárosmzdi, Katkó György szürtei, Bodó József tisztaágteleki, Badó Ferenc tisztaásványi, Berta Gyula tiszasalamoni, vitéz Köblös Ferenc ungcsepelyi, Tóbiás Sándor ungyarádi, Krupa Mihály ungpinkóci, Balázs Bertalan ungtarnóci, dr. Bényey Zoltán ungvári, Szanyó Sándor vajáni és Rózsa Lajos vajkócmátyóci egyházközségi képviselők.

1. Közének után esperes imádkozott :

Gondviselő Isten, szerető Édes Atyánk! Gyermekeid imádsága, mint galamb gyors szárnya száll utánnad hozzád repesve, égen, földön Téged keresve! És megtalálunk Téged a földön is, az égen is! A kicsiny fűszálon, illatos virágon, piros buzaszemen jóságod, hatalmad, felettünk örökdő hű gondviselésed tündöklök mifelénk! Az ég csillagai, a nap ragyogása, holdnak szelid fénye Téged hirdetnek, dicsőséged zengik! Boldogok vagyunk mi, kik mindenekben és mindenütt megismerünk Téged s kezed munkáiból felénk mosolyog a Te felettünk örökdő atyai szerelmed.

Végtelen jóságod, bünösökön könyörülő és a jótételben soha ki nem fáradó atyai szerelmed bizonyossága az áldott mindennapi kenyér, melyet ez évben is megadtál, hogy jusson belőle gazdagnak, szegénynek és a te nevedben és a te szent nevedért küzdő hős honvédeinknek! Légy áldott ezért a legnagyobb földi áldásodért, térjen szent nevedre dicséret, dicsőség, tisztesség és hálaadás!

Óh vajha a lelki mezőkön szántó—vetőknek is volna valahára bő, dús aratása! . . Törjük az ugart, a kemény rögöket, a szívek lelkek talaját készítgetjük, puhítgatjuk, szivünknek vérével öntözzük és vetjük a magot, a legdrágábbat, a leghasznosabbat, az Ige magvait, óh de az aratás boldog, szent gyönyöre de sokszor elmarad! . . Az elvetett magot nem látjuk kikelni, kalászbá szökkenni! . . Drága bizonyosságaid ellenére is de sokan elhajolnak Tőled, az Atyától, bár úgy tetszik, hogy élnek mégis megholt tagok Te szent országodban, a hivek gyülekezetében! . . Terjed róluk a mérgező bacillus és az Anyaszentegyház testét megfertézik és ékteleníti azt közöny, hidegség, szeretetlenség, kicsinyhitűség, hütlenség és istentelenség! . . Á Krisztus, ama lelkikenyér utáni éhséget elnyomja a mulandó földi jóknak áhitozása! . . Hogy ezen az uton hova jutottunk azt kétségbeesvén látjuk! Hogy hová fog jutni ez a szerencsétlen világ? azt még kérdezni sem merjük!

Könyörülj Isten könyörülj meg rajtunk! Szent Fiadért, édes Megváltónkért bocsáss meg nekünk, szánj meg és szeress! Add vissza szenvedő népünknek, ennek az egész háborgó világnak az eltékozolt békességet! De ha úgy ítéled, hogy sok még a salak, melynek a szenvedések tűzében el kell égnie, legyen meg a Te akaratod! . . . Mi igyekszünk megtisztulni, Te hozzád megtérni, óh ne legyen ítéleted ránk nézve halálos! Mi boldogan hisszük, hogy a Te nevedért, szent országunk védelmére vettük fel a harcot! Vezess hát, segíts hát egyedüli reményünk! Vezérelj és segíts küzdő Fiainkat, hős Honvédeinket, árva Nemzetünket! Hiszen ha nem leszel mivelünk, megemésztenek minket Istenünk!

Áldó kegyelmedet áraszd a mi református Anyaszentegyházunkra, hogy legyen ez áldott eszköz arra, hogy sok népek Hozzád megtérjenek és Tenéked szolgáljanak! . . . Áld meg ennek őrállóit, előljáróit, a kik építik falait, ékesítik oltárait, erősítik kerítéseit, védelmezik törvényeit! Áld meg nagyjait, kicsinyeit!

Akik a Te nevedben összejöttek, hogy szóljunk Anyaszentegyházunk dolgairól, építvén azt erőnk mértéke szerint, hitünk teljességéből, töltsd be elménket mennyei világossággal, szivünket a te dicsőségedért égő buzgósággal, hogy mindaz, amit szólunk, itélünk és cselekszünk, forduljon Anyaszentegyházad épülésére, lelkünknek üdvösségére és a te szent nevednek dicsőségére!

Á m e n !

Nyomárkay Sándor egyházmegyet gondnok a következő beszéddel nyitotta meg a közgyűlést:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés! Gondolkozhatnak a hitetlenek, az évtizedek óta sarkából kifordult világ szörnyű rázkódtatásai miatt elfásult lelkek bármiként, mégis csak hálás lehet a magyar nemzet és a mi református egyházunk is az isteni gondviselésnek, hogy ebben a 2 év óta duló s folyton terjedő világégésben házunk szikrát nem fogott, sőt a többi nemzetek szomorú sorsához képest viszonylagos nyugodtságban élhetünk, dolgozhatunk, fejleszthetjük kulturánkat, imádhathatjuk Istenünket. Nemcsak, hanem már harmadik éve, valahányszor e. m. közgyűlésünket megnyitni szerencsés vagyok, a trianoni bilincseknek északon, keleten, legujabban délen bekövetkezett szegényletes összezúzódását jelenthetem be a legnagyobb örömmel.

Csaknem vér nélkül, mintegy az igazságos Isten parancs-
szavára csodálatos tervszerűséggel történnék mindezek. Hisszük
erős hittel, hogy nemsokára visszatér Nagymagyarország utolsó
röge is.

Addig is folytatjuk évezredes sorsfeladatunkat, mint nyugat
bástyája s az európai kulturnépekkel együtt harcolunk az euró-
pai kultúra hatalmas ellenségével az Isten nevében, az Isten
országáért, a mit ez a szörnyű hatalom ki akart törölni az em-
beriség lelkéből. Az istenféld művelt mépeknek ez a világnézeti
küzdeme Belzebubbal, hisszük, diadalmasan fog végzödni s nem
fog bennünket rettegteni soha többé az orosz bolsevizmus
irtózatos réme.

Minden gondolkodó ember tisztában van vele, hogy a mai
világválság okai elsősorban korhadó politikai és gazdasági rend-
szerekben keresendők. Ma a kivénült individualizmussal az ifju és
diadalmasan előre törő kollektivismus birközik. Mint a jelekből
látható ezeknek a titáni küzdelmeknek nyomán az egyház meg-
újhodása is okvetlen bekövetkezik, szükséges is ez mert, ha az
egyház élni akar és meg akar felelni magasztos rendeltetésé-
nek, le kell vetközni a régi, mozgását, rugékonyágát akadályozó
sallangokat. Ilyen például az egyház demoralizálását sokszor
előidézö, belbékéjét veszélyeztetö korszerütlen *lelkésválasztási
törvény*. Ennek, az egyházunkban több évtizedes tengeri kigyó-
nak a nyakát kellene szegni. Megszüntetni mostani formájában
a választási rendszert, kivenni azt a tömegek kezéből. Itt az
ideje, hogy az egyházi életet hosszabb időre megbénító, dema-
gógiát termelő demokrácia torz hajtásait eltapossuk és egész-
séges levegőt engedjünk be az ablakokon!

Ilyen betegségünk másodsor a szigoru apostoli és kálvini
fegyelemtől való irtózás, mondhatni az egyházi életben *uralkodó
szabadosság*.

Pedig ha van valahol jogosultsága a minden vonalon na-
gyobb tért hódító diktatúrának, úgy az Anyaszentegyházban
igen! Mert itt nem gyarló ember a diktátor, hanem maga a
Krisztus, senki nem szégyelheti neki engedelmeskedni!

Harmadsorban minden bajunknak élehetlenségünknek alap
oka prosperitásunknak legföbbs gátlója tulságos *decentralizálódá-
sunk*. Ha valami fontos, életbevágó egyházi ügyről van szó,
intézzük ezerféleképen, de sokszor úgy egyházunk mint lelké-
szeinek, tanítóinak anyagi kárára, mert nincs egy központi

irányító szervünk, vagy ha van, nem működik helyesen. *Kishitűek* vagyunk és félünk, de nem attól a kitől kellene, akinek szolgálni tartozunk, hanem félünk a világtól s egymástól, hogy nem fognak elég jó kálvinistáknak tartani, ha szigoruan fegyelmeztetek, rendszeretők és Krisztus diktátorsága előtt alázatosan meghajlók leszünk, ha nem lesz mindenkinek köztünk külön véleménye és törvénye. Legtöbbször bizony a magunk kényelmét nézzük és nem azt, amivel egyházunk súlyedező hajóját és Isten országát előbbre vigyük, ha szükséges még az ellenségtől eltanult eszközökkel is.

Nekünk reformátusoknak azt a sok megszegyenítést, szenvedést és megaláztatást okozó *kereszt ügyet* is el kellene már valahára rendezni érdemlegesen krisztusi lélekkel és bölcsen, mert ez a szomorú játék nem éri meg azt a sok kultúr harcot, amely már annyiszor veszélybe döntötte hazánkat, egyházunkat.

Harcunknak utóvégre is – attól félek – az a szomorú eredménye lesz, mint a temetők kivilágítása elleni predikálásoknak és harcunknak, hogy maguk a ref. presbiterek is világitanak halottak estéjén. Addig harcolunk a korpus nélküli keresztnek a közhivatalokban való kifüggesztése ellen is, míg végre megkérdezésünk nélkül, de a legnagyobb megszegyenítésünkre a korpuszos keresztet leszünk kénytelenek mindenütt elszivlelni. Megbocsátó egymást megértő, jövőbe is néző krisztusi lélekkel itt is többre mehetnénk!

Még egy fontos figyelmeztetést vagyok bátor intézni egyházunk minden tagjához, de főként vezetőihez: Látva azt a nagy térfoglalást, a mit róm. kath. testvéreink mindenütt, de főként a hazatért országrészekben végeznek, a mikor minden közéleti pozícióba a maguk embereit igyekeznek behelyezni (–szolgáljon ez például nekünk reformátusoknak is,–) tartsunk mi is össze és a református testvérek érdekeit minden másénál előbbre helyezzük.

Mint már más alkalommal említettem e helyről, sőt számvevőszéki üléseinken többször leszögeztem az egyházmegye tőkájének értékálló elhelyezése feletten kívánatos volna, nehogy vagyonunk elértéktelenedjék. Ajánlanám, hogy ezzel a fontos kérdéssel már a *jelen közgyűlés foglalkozzék az esperesi jelentés határozatot igénylő tárgyai között.*

Végezetül meg kell állapítanm, hogy a személyes kapcsolat egy bizonyos körön túl nem tud kialakulni az egyház vezetői

és a hivek között. Ezen – véleményem szerint – addig nem is lehet segíteni, amíg egy nagy elhatározással a presbiterek, a presbiteri tiszt leglényegesebb teendőjét, 20–25 családdal való személyes kapcsolat felvételét el nem vállalják és a lelkipásztorok a rendszeres családlátogatást be nem iktatják életrendjükbe, főként városi vagy nagyobb gyülekezetekben.

Ezeket, a lelkeket nyugtalanító gondolatokat óhajtottam közleni a Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés tagjaival. Most szeretettel üdvözlöm az egyházmegyei Közgyűlés megjelent tagjait és a gyűlést megnyitom.

2. Közgyűlés a fenti névsor szerint megalakult. A gyűlés tagjai igazoltattak. A távolmaradtak igazolását a közgyűlés tudomásul vette.

3. A tárgysorozatba felvett bírósági ügyek tárgyalásának időpontját

Közgyűlés déli 12 órára állapította meg.

4. Esperes jelenti, hogy Nagy Sándor kisgejőci lelkész, betegségére hivatkozva, egyházmegyei papi tanácsbírói állásáról lemondott.

Közgyűlés a lemondást őszinte sajnálkozással veszi tudomásul.

5. Olvastatott Benkő Lajos egyházmegyei papi tanácsbírónak nyugalomba vonulása alkalmából az egyházmegyei közgyűléshez intézett bucsulevele:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Nyugalomba vonulásom alkalmából elengedhetetlen kedves kötelességemnek tartom hálás köszönetet mondani a Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlésnek azért a szeretetért, a melyben engemet 36 éven át mindenkor részesíteni méltóztatott s egyben fájdalmas szívvvel bucsút venni azoktól a kedves Lelkész és Tanító Testvérektől, akikkel Isten jóvoltából az egyházmegye kebelében oly sok, szép időn keresztül jóban–rosszban együtt munkálkodhattam.

Szívem teljességéből kívánom, hogy áldja meg a jóságos Isten egyházmegyénk vezetőit bölcs belátással és erős akarattal; közrendjeit pedig: nagyjait és kicsinyeit hittel, bizakodó reménységgel és engedelmességgel, hogy egyetértő becsületes munkájuk árán sok veszéllyel küzdő Anyaszentegyházunk hajója biztos révpartra juthasson.

Egyben tisztelettel bejelentem, hogy tanácsbirói állásomról lemondok.

Magamat további szlves jóindulatukba ajánlva vagyok
Kisgejőc, 1941. augusztus 26.

a Nagytiszt. Egyházmegyei Közgyűlésnek

alázatos szolgálja
BENKŐ LAJOS
nyug. reform. lelkész.

Egyházmegyei Közgyűlésünk megilletődött szívvvel vesz bucsut a hosszú évtizedeken át végzett becsületes munkásság árán nagyon megérdemelt nyugalomba vonuló pályatárstól és meleg szívé jóbaráttól. Érdemeit megörökítjük jegyzőkönyvünk lapjain és szeretettel kívánjuk, hogy áldja meg őt a Gondviselés jósága még hosszú éveken át erővel és jó egészséggel, szereteteinek és mindnyájunknak örömére.

6. Papi főjegyző jelenti, hogy miután a Nagy Sándor és Benkő Lajos papi tanácsbirók lemondása illetve kiesése után még mindig teljes marad a tanácsbiróknak az egyházmegyei szabályrendeletben meghatározott létszáma (amely csak átmenetileg emeltetett fel 5-ről 7-re a Hazatérés következtében), így tehát ez idő szerint új papi tanácsbirók választásának elrendelése nem szükséges.

Egyházmegyei közgyűlés a javaslat értelmében határoz és a két megüresedett papi tanácsbirói állás betöltését mellőzi.

7. Az egyházmegyei tanács újra választott és a bizottságokban szükségessé vált kiegészítő választásokat eképen ejtette meg az egyházmegyei közgyűlés :

Az egyházmegyei tanács tagjai: Papi részről: Esperes, dr. Magda Sándor, Kőmives Sándor, Gencsy Béla és Ruzska Elek. Póttagok: Györke Endre és Király Zoltán. Világi részről: Egyházmegyei gondnok, Dr. Kiss Bálint, Dr. Szekeress Albin Dr. Bakos István és Ónody Géza. Póttagok: Köszörű Károly és Koncz Gyula.

A III. egyházlátogatói járásba látogató: Juhász Imre.

A segélyosztó bizottság tagja Ruzska Elek lett.

8. Olvastatott a következő esperesi jelentés:

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Az arany tűzben próbáltatik meg, hitünknek próbája a szenvedések tüze, a megpróbáltatások tomboló vihara. A cirkszok porondjairól, haragos tengeren uszó nehéz gályákról, máglyák lángjai közül, börtönök penészes celláiból égfelé szárnyaló zsoltárok a szenvedések tűzében megpróbált hit zengő himnuszai. A szenvedés tüze tisztít, salakot, polyvát megéget, hogy a hit aranya tiszta fényben ragyogjon. Minden nemes eszmének át kell esnie a tűzkeresztségen, hogy megtisztuljon, hódító erőt nyerjen és boldogítson. Ezt hirdeti nekünk a Krisztus keresztje, a próféták és apostolok vértanúsága az őskeresztyének martíromsága, evangéliumi hitünk kemény tűzpróbája! Csak harcok között teremnek hősök! Hogy valaki igazán szereti hazáját, hitét, vagy egyházát, annak a próbája: kész-e érte áldozatot hozni, szenvedni, meghalni! Nyugodt békés időkben, amikor pihennek a harci fegyverek, sokszor csüggedt lemondással hajlandók vagyunk azt hinni, hogy kihalt a szivekből a hazaszeretet, salakká vált a hitnek aranya s hogy az Ige magva, melyet boldog tékozlással szórnak Krisztus magvetői elveszett örökre, mert nem látjuk annak szárbaszökkenését, ringó kalászait! Ó de sok élet-emésztő gond, álmatlan éjszaka gyötör és kínoz emiatt benünket Ige magvetőket! . . . Ó hányszor sóhajtjuk a kétségbeesés lemondásával: hiába! . . . hiába! . . . minden hiába! . . . Csak a gaz burjánzik, tövis éktelenít! buzavetésünkbe konkolyt szórt a sátán! De a mint tovaszállt a béke galambja és csendes otthonunkra üszköt vet az ellen, amikor prédára akarják vetni szép hazánkat, megszensteleníteni drága Sionunkat, rombadönteni szent templomainkat, elrabolni legdrágább kincsünket: hitünket, vagyis amikor ránk zudul a szenvedések tüze: akkor látszik meg, hogy él még a szivekben a hazaszeretet, él még a hit, a Krisztus szerelme! Hogy a ki a békés időkben talán zugolódozott az egyház fenntartás könnyü terhe ellen, annak most az élete sem drága, azt is feláldozza, hogy éljen nemzet e hazán, hogy álljon a szent Sion, szárnyaljon az ima, zenghessen a zsoltár!

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Szenvedések izzó tüzlávája ömlött el földünkön. Tisztító tűz ég már 27 év óta! Sok volt már a salak és a hitvány polyva! Tűzpróbára vettetett a mi Magyar Nemzetünk s ebben a mi evangéliumi hitünk is! Ó jertek és lássátok meg hitünk szent

csodáit! Jertek ti csüggedt magvetők, jertek evangélium hitünk hű munkásai: nem veszett el a mag, kalászt hajtott a hit! Jöj-jön az egész nemzet és jöjjön az egész világ és lássa meg, hogy a mi hitünk nem megholt állat, de élő valóság, hegyeket mozgató erő, nemzetfenntartó tényező, hősokeket teremtő lélek!

Idegen uralom vas járma görnyeszté, ám lelkét megőrizte szabadnak – magyarnak. Mert a templomokban magyar zsol-tár zengett, magyarul szárnyalt az ima és hangzott az Ige! A Felvidéken, szép Erdély országban, vagy a Délirészekén, hogy a magyar nemzeti érzés legerősebb fenntartója és megdönthetetlen erős vára, a mi evangéliumi hitünk volt, ezt még azoknak is el kellett és el kell ismerniök, akiknek az elismerés nagyon nehezökre esik! Hiszem, meg vagyok róla gyöződve, hogy abban a szent háboruban is, amelyet hatalmas szövetségesünk oldalán az istentelenség vad hordái ellen folytat nemzetünk, a református katona jár elöl a hősiességben, a kötelesség életkockáztató teljesítésében! A predestinációban való hit itt is megdicsőíté ere-jét. A mi református keresztyén hitünk, ma is olyan kovásza a hazaszeretetnek, olyan fenntartó ereje édes Hazánknak és olyan hősi cselekedetek szülője, mint aminő volt történelmünk folya-mán szüntelen! Hogy ezért háttérbe szoritás, nem egyszer szé-gyenpadra ültetés, méltatlanság és meg nem becsültetés a juta-lom, az nem azért fáj nekünk, mert talán jutalomért esengünk a mi hűségünkért, hanem mert tudjuk, hogy akik ellenünk tusa-kodnak, akik minket gyöngitenek magyar nemzetünknek sirját ássák botor elvakultságukban.

Vajha meglátnák már egyszer, hogy mi szolgál e nemzet javára s melyek a mi békességünkre valók! Vajha erkölcstelen reverzális harcok, kereszt mozgalmak, felekezeti hovatartozás szerinti hivatal osztogatások és hasonlók helyett a senki által ki nem közösíthető egyetlen Megváltónak a Krisztusnak keresztje alatt, egymás mellett, egymást segítve, és támogatva harcol-nánk a hitetlenség és istentelenség tábora ellen a közös haza sebb jövődjéért!

Nagytiszteletü és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Mi akiknél jobban senki sem szeretheti e Hazát, teljes mér-tékben be tudjuk látni, hogy nehéz időket él nemzetünk és hogy minden erejét a létét, vagy nemlétét eldöntő küzdelem szolgál-tatába kell állítania, tudjuk azt, hogy le kell mondanunk sok

mindenről a boldogabb jövő reményében és érdekében. Tudjuk azt is, hogy ma nem illik sebeinket mutogatva jajgatni és követelőzni, mert ma viselnünk kell a sebeket is összeszorított ajakkal, némán, panasz nélkül. Azonban – legalább itt magunk között – rá kell mutatnunk arra, hogy sok minden – a háborus idők dacára is – másként lehetne, hogy lelkészeink, segédlelkészeink, tanítóink, özvegyeink és árváink ügye nagyobb méltánylást és bőkezűbb támogatást érdemelne! Nem emlegetem most fel sérelmeinket, de szinte kitör lelkemből a jaj, ama nyomoruságos helyzet láttán, melyben özvegyeink és árváink tengődnek s nem fájdalmasan szomorú-e hogy ugyszólván az éhhaláltól való megmentésük érdekében, mintegy könyöradományért kell most is püspökeinknek a gyülekezetekhez fordulniok? Hát csoda-e, ha egyre hangosabbá lesz a panasz teológiánk elnéptelenedése miatt? De ne szaggassuk fel most sebeinket! Bizzunk Istenben, bizzunk a jobb belátásra ébredés lehetőségében és ha méltánytalanságot, mellőztetést, vagy gyalázatot szenvedünk is, végezzük hiven kötelességeinket! Hirdessük az Igét alkalmas és alkalmatlan időben. Neveljünk hazánknak személyes felelőségérzettől áthatott, hü és becsületes, hősi cselekedetekre kész, önfeláldozó polgárokat, Krisztusunk, népünk és hazánk iránti forró szeretetből, mint pásztorok és nem mint béresek!

A hatalmas Isten, ki mindedig segítségül volt, aki vissza hozott minket a babiloni vizek mellől az Édesanya ölelő karjai közé, aki visszaadta a Keleti részeket, bérces Erdély egy részét és a Délvidék buzatermő Kanaánját, legyen velünk ezután is! Segítse, védje küzdő fiainkat, tusakodó nemzetünket és vezesse Istenért és Hazáért vívott nehéz harcaiból fényes győzelemre, boldogabb jövőbe!

Áldja meg az Isten a mindennapi kötelességtejesítés hőseit is, országépítő, nemzetnevelő hőseinket! A puritán magyar jellemek formálóit, a nép szeretetében, az érette való önfeláldozó munkában példaadóinkat, vezéreinket! Áldó imádságunk száll az egek Urához a mi nagyon szeretett és nagyrabecsült Püspökünkért! Nemes szívének minden dobbanása, lelkének minden lángoló lelkesedése a Krisztusé, a magyar népé, a magyar hazáé! Az ezekért való odaadó munkában, az érettök való áldozat oltárán égeti el életerőit. Szeretjük Őt, mert Ő is szeret minket! Az Isten jónak látta súlyos betegségnek kemény próbája alá vetni. Hónapok óta aggódva és forró imádságok között

gondolunk reá. Könyörgünk, hogy adja vissza Isten az Ő drága egészségét, hogy átvehesse ismét Egyházkerületünk vezetését, melyet még betegségében sem szünik meg irányítani, érette dolgozni, pedig életét is kockáztatja vele! Ám semmivel sem gondol s élete sem drága, csakhogy betöltse szent hivatását! Kérjük az Istent, hogy a próbatételt megeléggelve jó egészségben sokáig éltesse, szive szerettei boldogítására, Anyaszentegyházunk és édes magyar hazánk szebb jövődjének munkálására! ! .

Tisztelettel indítványozom, hogy Közgyűlésünk adjon kifejezést nehéz próbatétel alá vettett, őszinte tisztelettel és szeretettel körülvelt Püspökünk iránti, mélységes szeretetből fakadó részvétének s Érette imádkozó szívünk együttérzésének.

Kedves kötelességet teljesítünk, amikor magyar egyetemes egyházunk legelső őrállójáról, egyetemes konventünk és zsinatunk lelkészi elnökéről Dr. Ravasz Lászlóról is megemlékezünk 20 esztendő s püspöki jubileuma alkalmából. Nem szükséges elmondanom, hogy milyen felbecsülhetetlen értéke Ravasz László Anyaszentegyházunknak, Magyar Nemzetünknek és a Kulturának. Nagy bölcsesége, Anyaszentegyházunk, magyar hazánk és az általános kultúra érdekében kifejtett, szinte példa nélkül álló, kiválóan értékes munkásságával, ragyogó szónoki képességeivel „Magyarország Tanító mestere” megtisztelő címet érdemelte ki. Hire, neve ismeretes és nagyrabecsült külföldön, sőt túl a tengeren is. Boldog büszkeséggel valljuk őt magunkénak s 20 éves püspöki jubileuma alkalmából a legőszintébb szeretettel és tisztelettel üdvözljük és drága életére Istennek gazdag áldását kérjük!

Örömmel jelentem, hogy Dr. Enyedy Andort, egyházkerületünk szeretettel és tisztelettel körülvelt főjegyzőjét és püspök helyettesét, ami kedves, meleg szívű Pátrinkat az egyházi közélet terén végzett kiváló és érdemekben gazdag munkásságának elismeréseként Kormányzó Urunk a kormányfőtanácsosi ranggal tüntette ki. Kétszeres öröm ez számunkra, egyrészt, mert egyházunk megbecsültetését és hű munkásai értékelését látjuk benne, másrészt, mert a kitüntetés Ung szülőföldjére érte, aki olyan rajongó szeretettel beszél Ungról az Ő szülőföldjéről. Közgyűlésünk őszinte örömeinek és jókívánságainak kifejezését juttassa el hozzá. Nekünk különösen is kedves életére és szeretett családjára szálljon Istennek áldása!

Tisztelettel jelentem még, hogy a felsőborsodi egyházmege 1940. október 15.-én tartott közgyűléséből szeretetteljes

üdvözlését küldte egyházmegyénknek és ujonnan választott esperesének. Az alsóborsodi egyházmegye közgyűlése pedig boldog emlékezetű Szücs István esperesünk halála feletti őszinte részvétét és az új esperesnek üdvözlését tolmácsolta. Közgyűlésünk fejezze ki halás köszönetét a testvéri együttérzésből fakadó üdvözlések és részvét nyilatkozatokért.

Nagytiszeletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Rátérve a szorosabb értelemben vett esperesi jelentésre, tisztelettel jelentem, hogy a legközelebbi egyházmegyei közgyűlés óta egyházi életünknek sok fontos ügye került napirendre és állította nehéz feladatok elé az esperesi hivatalt is. Talán évtizedeken keresztül sem került annyi fontos ügy feldolgozás alá, mint az elmúlt évben. A lelkészeknek az Országos Egyetemes Nyugdíjintézetbe való felvétele, nyugdíjas lelkészeink, özvegyeink és árváinknak állami nyugellátási ügye, új nyugdíjazások és kongrua revízió, 6 lelkész választás előkészítése, lebonyolítása az egyik másikkal kapcsolatos bírósági ügyek körüli eljárás és a mindennap előadódó sokféle ügyek bizony nagymértékben vették igénybe az esperes idejét, lelki, testi erőit.

Az ügykezelés kiterjedt voltának igazolására legyen szabad hivatkoznom arra, hogy egy esztendő leforgása alatt az esperesi Hivatal 3007 ügyet iktatott. E helyen köszönetet kell mondanom Mitró István esperesi segédlelkésznek, aki készségével, hasznos munkájával nagy segítségül szolgált. Tisztelettel örömmel töltöttem be, mert úgy lekipásztor, mint tanítótestvéreim, valamint világi tiszteseink és az egyes presbiteriumok is igyekeztek hiven teljesíteni kötelességeiket s fenyítő vesszőt csak egy magaró! megfelejtkezett tanító és két másik bizonyos adminisztrációs ügyek hanyag vitelében vétkesnek talált tanító ellen kellett használnunk. Egyházmegyénk – boldogan hiszem – hogy mint eddig is a régi keretekben, az anyaegyházkerület kebelében is becsületet viv ki magának úgy a hitbuzgóság, mint az egyetemes egyházzal és intézményeivel szemben pontosan teljesített kötelességével. Örömmel jelentem, hogy közegyházi tartozások már a kárpátaljai egyházzrészekon sincsenek egy két átmeneti és rövidesen rendeződő eset kivételével. Itt elismeréssel kell adoznunk Nagytiszeletű Kőmives Sándor pénztárnok urnak, mert e tekintetben övé a főérdem. Rendezésre vár, – s ezirányban jelen közgyűlésünk bölcs intézkedését tisztelettel kérem – egyházmegyei könyvtárunk és levéltárunk ügye.

Személyi változások.

Egyházmegyénk lelkészi karában is szokatlan nagy személyi változások voltak, minek oka jórészt az állami nyugdíj elnyerhetésének lehetősége volt. 1941. január 1-i hatállyal nyugalomba vonult Komjáthy Gábor ungvári lelkész, aki 63 éven át viselte híven a Krisztusért való szolgálat egyszerű, de tisztos palástját. Ungvári lelkészi állását 1897. május 25.-én foglalta el. Közegyházi téren is több magas tisztségre hivatott el. Ezek közül kiemelem, hogy tagja volt a tiszáninneri egyházkerület lelkész-képesítő bizottságának, 3 éven át gondnoka a sárospataki főiskolának, konventi, zsinati tag s végül a kárpátaljai ungi egyházmegye esperese. Széleskörű tudásával, puritán jellemével, kötelesség szeretetével megbecsülést és tiszteletet vivott ki nevének és a lelkészi állásnak. Ugyancsak január 1.-iki hatállyal vonult nyugalomba Benkő Lajos iskei, július 1.-i hatállyal pedig Kálniczky János bezői lelkipásztor testvérünk. A segédlelkészi éveket is számítva az előbbi 37 (több évig mint tanácsbíró,) az utóbbi 45 évig vitézkedett, mint a Krisztus hű katonája és munkálkodott, mint az Ige magvetője becsületesen, áldásosan és hűséggel. Áldja meg őket az Isten, hogy a jól megérdemelt nyugalom idejét sokáig és boldogan élvezhessék.

Lelkészválasztások A korláthelmeci egyház 1940. október 27.-én Dévay József ottani segédlelkészt, a jenkei 1941. február 9.-én Kovács Bertalan volt bodrogszentesi segédlelkészt, az ungvári február 16.-án Dr. Szabó István budapesti vallásost, az iskei március 2.-án Csatlós Sándor volt nagykaposi segédlelkészt választotta meghívás útján lelkipásztorául, a korláthelmeci és jenkei egyhangulag. A tiszasalamoni választás az egyházkerületi bíróság augusztus 5.-iki ítéletével jogerőre emelkedett s így Mitró István esperesi segédlelkész a tiszasalamoni egyház megválasztott lelkészévé lett.

A megválasztott lelkészeknek az esperesi koncessát kiadtam állásukat elfoglalták, hivatalosan beiktattattak, kivéve Szabó István ungvári lelkészt, aki konventi megbízás folytán fontos ügyben Észak Amerikába utazott, — hazatérésig az állás elfoglalása függőben marad. A bezői egyházban a lelkészválasztási eljárás megindult.

Tisztelettel jelentem, hogy *Kiséry Béla* volt miskolci segédlelkész Nagydobronyba neveztetett ki vallásoktató lelkésznek, kinek részére a gyülekezet díjlevelet adott és megválasztotta

állandó hitoktató lelkészévé. Szomoruan jelentem, hogy Nagy Sándor kisgejőci lelkész társunknak súlyos idegbetegsége miatt 1942. január 31.-ig betegszabadságot kellett engedélyezni. Nyugdíjaztatása iránt az eljárás folyamatban van. Őszinte részvétellel viseltetünk beteg testvérünk iránt s imádkozunk gyógyulásáért. Csomár Béla tisztaásványi lelkész testvérünk betegségére hivatkozással szintén nyugdíjaztatását kérte, ügye még elintézve nincs. Papp Zoltán, Csatlós János és Rácz Ferenc segédlelkészeket egyházmegyénkbe ideiglenesen bekebeleztem.

A halál anyala hála Istennek elkerülte egyházmegyénket. Őszinte részvétellel és kegyelettel emlékezünk meg azonban az egykor kebelünkbe tartozott Szakall István volt lucskai és Harszky Károly volt pályini lelkésztársaink haláláról. Előbbit az Isten által megígért életidő véghatárán, utóbbit élete derekán szolította magához az Úr. A hű munkások nyerjék el Istentől jutalmukat emlékek legyen közöttünk áldott.

Tanítóváltások. A bezői egyház *Varga József* érettségizett tanítójelöltet 1940. augusztus 18.-ikán II. tanítóvá, a zahari egyház *Szilágyi Dezső* okleveles tanítót ugyancsak 1940. augusztus 18.-án kiegészítő tanítói minőségben, előkönyörgő kántortanítóvá választotta. A szürtei egyház 1941. febr. 19.-én *Ádám Juliánnát* próbaszolgálatos minőségben választotta meg. Nevezettek állásukba beerősítettem. *Rudnay Béla* korláthelmeci, *Tóthné Tóth Izabella* szürtei, *Komáromy Erzsébet* palágyi II. *Sütő Imre* nagygejőci tanítók, illetve tanítónők állásukról lemondottak és egyházmegyénket elhagyták. Tisztelettel jelentem, hogy *Jencsó József* bezői, *Tóthné Tóth Izabella* szürtei, *Sütő Imre* nagygejőci, *Ungvári Szabó László* veskóci, *Balla Desső* szalócai tanítók rendes tanítókká minősítését, továbbá *Varga Dezső* bezői, *Cseh Pál* kisdobronyi tanítóknak helyettes tanítókká minősítését a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium jóváhagyta.

Egyházlátogatói jelentések

Az egyházmegye gyülekezeteit 7 egyházlátogatói járásra tagoltan június hóban meglátogattuk. Az egyházmegye elnöksége a VII-ik járást látogatta meg. Elhatározásom az volt, hogy az egész egyházmegyét, (vagy legalábbis több járást) maga az elnökség fogja meglátogatni. Azonban a jelentésemben fentebb említett munkatorlódás, a rendkívüli viszonyok és időjárás ebben megakadályoztak. A beérkezett jelentések alapján a jegyzőkönyv pontjai szerint a következőket van szerencsém tisztelettel jelenteni:

1. A vásár – és ünnepnap i stentiszteletek délelőtt és dél-után minden egyházban megtartatnak, délelőtt egyházi beszéd- del, délután biblia vagy káté magyarázattal. Kivételt csak azok az egyházak képeznek, ahol az anya és társ, vagy leányegyház- zokban felváltva tartatik az istentisztelet, azaz egy vasárnapon az anyaegyházban, más vasárnapon a társ, vagy leányegyházban, amint ez Báltán, Pallón és Botfalván van. Keresztről az a jelen- tés érkezett, hogy lelkészváltozás miatt nem voltak az istentisz- teletek rendszeren megtarthatók.

2. A hétköznapi istentiszteletek alkalmával Biblia magya- rázat tartatik Kisgejőcön, bűnbánati hetekben Csicserven, Kis- dobronyban, a téli hónapokban Botfalván. A hétköznapi isten- tiszteletek megtartásában bizonyos hiányok észlelhetők. Kisgejő- cön nyárban nem, csak bűnbánati héten hetenként háromszor. Gálocson csak kedden, csütörtökön, szombaton, Szirénfalván szerdán és szombaton, Veskócon minden második napon Ungnya- rádban csütörtökön nem, Sárosmezőn háromszor hetenként, Ke- reszten bűnbánati héten szombaton, Zaharban hetenként kétszer, Bezőben csütörtökön nem, Minajban szeptembertől december 31.-ig mindennap, különben csak szerdán és szombaton, Ung- tarnócon hetenként háromszor, Botfalván október 31.- től husvé- tig csak csütörtökön tartatnak meg az istentiszteletek. Nagyszel- mencen este, Csongorban szombaton este is tartatik istentiszte- let. Azokon a helyeken, ahol helyben lelkész, vagy előkönyörgő nincs, még megmagyarázható a hétköznapi istentiszteleteknek egyes napokra való korlátozása, azonban ahol lelkész, vagy elő- könyörgő van mulasztásnak, kényelemszeretetnek kell bélyegez- nem azt. Tisztelettel kérem az egyházmegyei közgyűlést méltóz- tassák az érdekelteket igazoló jelentésadásra utasítani.

3. Ifjúsági istentisztelet tartásáról csak Kisgejőcről, Szürté- ből és Ungvárról van jelentés. A legtöbb helyen a vasárnapi iskola keretében végeztetik a gyermekek között az ige hirdetése.

4. Urvacsorával élők száma általában megnyugtató, azon- ban a statisztikákból megállapítható, hogy egyes nagyobb gyű- lekezetekben kívánni valót hagy maga után és hogy a szlovák aj- ku gyülekezetekben az arányszám sokkal nagyobb,

5. Az iskolás gyermekeknek az istentiszteletekre való fel- vezetéséről és ellenőrzéséről mindenütt gondoskodás történik.

6. Szekták terjedéséről nincs jelentés!

7. Házasság kötéseknél a vegyes házások részéről 37 esetben történt megegyezés a gyermekek vallására nézve, mégpedig 21 esetben javunkra 16 esetben kárunkra. Feltehető azonban, hogy ezek az adatok nem fedik teljesen a valóságot, mert egyes nagyobb gyülekezetekben, különösképen pedig Ungváron, szinte ellenőrizhetetlen a reverzális, mert tudomásom van róla, hogy nem egyszer megtörténik, hogy más városban kötnek házasságot olyanok, akik egyházunk kárára reverzalist adtak, hogy ezzel a fegyelmi büntetés alól, magukat kivonják. Egyházi szertartásainkat nem mellőzték.

8. A múlt évben történt kegyes adakozások összege a következő: Isten dicsőségére 7,571 P. 20 f., templomra 2651 P. 53 f. iskolára 395 P. 89 f., orgonára 4128 P. 20 f., harangra 48 P. 10 f., urasztalára 359 P. 59 f., egyházfenntartási alapra 285 P. 70 f. mind összesen 15,440 P. 21 f. (1939.-ben 10,517.45 P.) Az adakozások terén előljárt Kisgejőc 3,700 P. Ungvár 1297 P. 09 f. Palágy 494 P. 65 f. Nagygejőc 602 P. 59 f. és Bező 442 P. 51 f.-el. A legkevesebb adakozás Tiszaásványban és Tisalamonban történt.

9. Felekezeti sérelmek sehohsem fordultak elő.

10. A hitélet erősítésére vallásos esték és felolvasások tartattak a legtöbb gyülekezetben, kivéve Palló, Báffa, Tiszaásvány, Veskóc, Bező és Zahar községeket, ahol e tekintetben semmi sem történt.

11. A belmissziói munkákról tüzetesebben a belmissziói előadó úr ad jelentést.

12. Egyházi énekkar ott, hol énekvezér van megszerveztett, kivéve a zahari, bezői, tisztaágteleki és ungvári gyülekezeteket; tisztelettel kérem, hogy a közgyűlés utasítsa őket az énekkar záros időben való felállítására.

13. Népkönyvtár Ungváron Vajánban és Nagyszelmencen van.

14. Az egyházközségek földbirtoka: 1864 katasztrális hold 126 négyszögöl.

15. Az egyházak vagyona alapítványokban és egyéb tőkékben 178,002 P. 81 f.

16. Adósság összege: 145,182 P. 72 f.

17. A kivetés mindenüft fedezi a szükségletet.

18. Zárszámadások eredménye szerint az összes bevétel 177,432 P. 01 f., kiadás 148,687 P. 35 f., pénztármaradvány 28,744 P. 66 f. volt,

19. Építkezések és javítások céljára 8,878 P. 08 f. fordított.

20. Az egyházmegye lélekszáma: 26.614.

21. A részletes statisztikai adatokat alább közlöm.

22. Az egyház épületei biztosítva vannak, Kisgejőcön kétséges, vajjon kellő értékig vannak-e biztosítva az egyház épületei. Tisztelettel kérem a közgyűlést, hogy a lelkészt e tekintetben jeientéstételre utasítsa.

A népmozgalmi statisztika részletes adataiból nagyon szomorú képet nyerünk a természetes szaporulatot illetően. Egyes járásokban szinte kétségbeesítő a helyzet, s fájdalom éppen a legmódosabb és legmagyarabb vidékeken, szemben a szegényebb sorsú lakossággal bíró, főleg a szlovák nemzetiségű vidékekkel. Néhány kirívó adatot közlök: Tiszasalomonban született 9, meghalt 13 – természetes fogyás 4. Pallóban született 3, meghalt 4 – fogyás 1. Báltfán született 1, meghalt 2 – fogyás 1. Szirénfalván született 6, meghalt 9 – fogyás 3. Iskében nem született egyszem és meghalt 4. A második járásban összesen született 32, meghalt 33. Mig Csongoron, hol több a szegény ember született 56, meghalt 21, Nagydobronyban született 122, meghalt 51, Eszenyben született 53, meghalt 27. Az ötödik, vagyis szlovák járásban: született 68, meghalt 36. Feltűnő, hogy a kisbáltfai gyülekezet kebeléből 3 tért ki. Az egész egyházmegyében 5 kitérés esete s magára a báltfai gyülekezetre 3 esik.

Az egyházlátogatói jelentések alapján kötelességemnek tartom kiemelni azt a tényt, hogy az V-ik járásban az egyházlátogatóság a sárosmezői gyülekezetben találta a legpéldásabb rendet. Szabad legyen még azt is felemlítenem, hogy az egyházlátogató jegyző urak közül Bellágh Barna nagyszelmenci lelkész testvérünk adta a legprecízebb munkát, feljegyzései kifejezők és minden irányban a legnagyobb gondosságra vallanak.

Tisztelettel jelentem még, hogy a múlt egyházmegyei közgyűlés óta az egyházmegyei tanács 3 ízben tartott ülést, mégpedig 1940. november 13., 21.-én és 1941. március 12.-én. Ugyancsak 2 időszaki bírósági ülésünk volt 1941. március 12.-én és május 5.-én. Ezeknek jegyzőkönyvei a közgyűlés jegyzőkönyvében kinyomatnak.

Tisztelettel jelentem még, hogy az ORJÓ egyházmegyénkben a következő működést fejtette ki:

Egyházközség neve :	Tagok száma :	Kifizetett segély :
1. Csap	1 drb.	40 - P.
Csicser	2 "	
Iske	1 "	
Mokcsakerész	10 "	
Nagykapos	4 "	
Szürte	4 "	
Tiszaásvány	27 "	70 - P.
Vaján	14 "	
Csongor	9 "	
10. Eszeny	14 "	100 - P.
Kisdobrony	2 "	16 - P.
Nagydobrony	22 "	
13. Ungvár	24 "	
Ö s s z e s e n :	135 drb.	226 - P.

Ezekben van szerencsém tiszteletteljes jelentésemet a Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés elé terjeszteni. Igyekeztem hű képet nyújtani egyházmegyénk helyzetéről és szeretettel kérem egyházmegyénk lelkész és tanító karát, világi tisztviselőit és presbiteriumait, hogy nagybecsű bizalmában és szeretetében ezután is megtartani, nehéz és felelősségteljes munkában segíteni méltóztatnék. Igyekeztem a rám bízottakban hűségesen forgolódni s ha egyben másban gyarló voltam, szolgáljon mentségemre az, hogy mindig csak a jót akartam. Ha azt végrehajtani valamikor gyengének is bizonyultam. Tiszteletteljes jelentésem szíves tudomásulvételét kérve magamat továbbra is nagybecsű jóindulatukba ajánlom.

STATISZTIKAI ADATOK

Lélekszám	26.614
Született: fi 370, nő 350 összesen	720
Törvényes: 654, törvénytelen 66 összesen	720
Meghalt: fi 202, nő 232 összesen	434
Konfirmált: fi 226, nő 233 összesen	459
Házasságkötés: tiszta 155, vegyes 51 összesen	206
Reverzális javunkra 21, kárunkra 16 + 5	
Kitért: fi 1, nő 4 összesen	5
Áttért: fi 6, nő 10 összesen	16
Urvacsorával élt	36.416

Adakozás	15.440'21 P.
Építkezés	8.878'08 ..
Bevétel	177.432'01 ..
Kiadás	148.687'35 ..
Maradvány	28.744'66 ..
Anyae gyház	35
Társe gyház	6
Leánye gyház	6
Fióke gyház	1
Missziói e gyház	—
Szórvány	5
Tanya	19
Rendes lelkészek száma	33
Vallásoktató lelkészek	2
Kongruás segédlelkészek	6
Nem kongruás segédlelkészek	3
Rendes tanítók	28
Kisegítő tanítók	5
Iskolák száma	26
Tantermek száma	31
Iskolakötelesek száma	1401

II. ANYAGI ÜGYEK.

Földek értéke	932.040'32 P.
Épületek értéke	1,025.735'88 ..
Ingóságok	97.360' — ..
Tőkék	53.524'78 ..
Alapok	92.552'68 ..
Hasznos jogok	1.260' — ..
Alapítványok	44.237'23 ..
Összes vagyon :	<hr/> 2,246.710'89 P.
Teher	145.162'62 P.
Tiszta vagyon	2,101.548'27 P.

Egyházmegyei közgyűlésünk az esperes évi jelentését tudomásul veszi, annak nagy gondnal és szeretettel történt megkészítéséért és az esperesnek az egyházmegye és alkotó tagjai érdekében kifejtett sok és nagyértékű fáradozásáért elismerését és hálás köszönetét tolmácsolja. Az esperesi jelentésben tárgyalt előterjesztésekkel kapcsolatban a következő határozatot hozza :

1. Isten iránt hálával emlékezünk meg a Gondviselés jóságáról, mely a világháboru után elszakított Keleti részeknek, Erdély egy részének és a Délvidéknek az Anyaországhoz való Hazatérését lehetővé tette.

2. Őszinte részettel értesül egyházmegyei Közgyűlésünk a főtiszteletű és méltóságos Farkas István püspök ur súlyos betegségéről és buzgó imádságban kérjük Istent, hogy drága egészségét és áldásos munkakészségét adja vissza és tartsa meg a mi számunkra még hosszú időnkig!

3. Főtiszteletű és nagyméltóságú Dr. Ravasz László püspök urat, az Egyetemes Konvent és Zsinat lelkészi elnökét *husz éves püspöki jubileuma* alkalmából Istentől megáldott képességei és nagy érdemeiről megemlékezve tisztelettel és szerető ragaszkodással üdvözljük.

4. Főtiszteletű és méltóságos Dr. Enyedy Andor urat, egyházkerületünk papi főjegyzőjét, — ugyis, min Ung vármegye szülöttjét, — kormányfőtanácsossággal történt kiténtetése alkalmából szeretettel és boldog büszkeséggel köszöntjük.

5. A felső és az alsóborsodi testvér egyházmegyéknek új esperesünk beiktatása alkalmából küldött meleg szívű üdvözlétéért és b. e. Szücs István, volt esperesünk halála feletti őszinte részvét nyilatkozatáért köszönetet mondunk.

6. Szakal István volt vámoslucskai és Haraszty Károly volt pályini szlovák megszállás alatt maradt területen elhalt lelkésztestvéreinknek emlékezetét és egyházmegyénk közjavára folytatott és végzett közérdekű fáradozásaik érdemeit hálás szívvel örökítjük jegyzőkönyvünkben.

7. Az esperesi évi jelentésben foglalt előterjesztéssel kapcsolatban dr. Magda Sándor tb. püspök napirend előtt tette szó tárgyává a lelkészi özvegyeknek és árváknak a még mindig rendezetlen nyugdíjintézetünk tehetetlensége folytán bekövetkezett siralmasan szomorú sorsát és türehetetlen ellátatlanságát, — előadva, hogy miután özvegyeink és árváink sorsának könnyítésére hivatott egyetemes jellegű intézkedések

nem tudják biztosítani a tőlük várt és remélt eredményeket, — nincs további késlekedésnek helye. Magának a lelkészi karnak kell egyetemlegesen megmozdulni és mindent elkövetni arra nézve, hogy a legközelebbi hozzánk tartozóink anyagi ellátása terén bekövetkezett tarthatatlan és türehetlen nyomorúság megenyhíttessék. Hivatkozott arra, hogy — ha a husz éves cseh megszállás alatt meg tudtuk tenni, hogy (különösen az állampolgársággal nem rendelkező) nyugdíjasaink megélhetésének biztosítására két nyugdíjintézetet tartottunk fenn és *kétszeres* nyugdíjárulékot fizettünk, most sem szabad elzárkózni a segítség lehetősége alól.

A javaslat értelmében egyhangulag elhatározta a közgyűlés, hogy

a.) az egyházmegye kötelékébe tartozó minden lelkész, fizessen be az egyházmegyei pénztárba lehetőleg azonnal, de legkésőbb 1942. május 1.-ig rendkívüli nyugdíjsegély címén 30—30 pengőt. Azon esetre, ha özvegyeink és árváink nyugdíja 1942.-ig sem rendezetnék véglegesen, lelkészeink erre a célra a rendes járulékokkal együtt továbbra is évi 10 pengő járulékot fizessenek.

b.) megkeresi a közgyűlés az egyházmegye világi tisztviselőit és tehetősebb birtokosait, hogy özvegyeink és árváink megélhetésének biztosítására adományaikkal segítségünkre legyenek.

c., utasítja a közgyűlés az egyházmegyei segélyosztó bizottságot, hogy az e címen befolyó járulékok és adományok terhére — az egyházmegyei özvegyárvagymintézet vagyonából már most előlegezve, — rendszeres segélyezést teljesítsen.

d.) Végül megkeresi egyházmegyénk a főt, egyházkerületi közgyűlést és általa a testvér egyházmegyei közgyűléseket azon kérelemmel, hogy e halaszthatatlanul sürgős és nagy fontosságú kérdésben hasonló határozatot meghozni és meg is valósítani méltóztassanak.

8. A kisgejőci, tisaásványi, gálocsi, szirénfalvai veskóci, zahari, minaji és ungtarnóci egyházközségek lelkészei, illetve előkönyörgő tanítói szigorúan utasítatnak a hétköznapi istentiszteletek mindennap leendő megtartására.

9. Palló, Bátfa, Tiszaásvány, Bező és Zahar lelkeszeinek fokozottabb belmissziói tevékenységet kell kifejteniük.

10. Fegyelmi eljárás terhe mellett utasítatnak a zahari, bezői, tiszágteleki és ungvári epyházközségek énekvezérjei az egyházi énekkar felállítására.

11. Az egyházmegyei könyvtár és levéltár anyagának elrendezésével Gönczy Miklós ungvári segédlelkézt bizza meg a közgyűlés. Jelentését a következő közgyűlésre bevárja és fáradságáért az egyházmegyei könyvtáralap terhére 150 P. tiszteletdíjat utal ki az egyházmegyei pénztár könyvtáralapjából.

13. Megbizza közgyűlés az elnökséget, ügyészt és pénztárost azzal, hogy az egyházmegyei levélköveteléseiből befolyó összegeket minél előbb a lehetőség szerint értékálló ingatlanokba fektessék be.

9. Olvasatott az egyházmegyei tanügyi bizottság elnökének következő évi jelentése az elemi népiskolák 1940-41.-iki iskolai évben végzett munkájáról.

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Az elmúlt 1940/41 iskolai évet a sorsdöntő és rendkívüli világhelyezettel párhuzamosan a rendkívüliség jellemezte. A körzeti látogatóktól beérkezett jegyzőkönyvekből egyöntetűen megállapítható, hogy a rendkívüli időjárás következtében beállott munkatorlódás, valamint a foganatosított katonai intézkedések, a tanítók egyrészének katonai szolgálatra történt bevonulása, a kellő tanítási eredményt és előrehaladást hátrányosan befolyásoló általános és kortűnetszámba menő mozzanatokon felül az iskolalátogatási jegyzőkönyvekből megállapítható több olyan helyi jellegű hiányosság, panasz és kifogás, amelyek a reánk következő 1941/42 iskolai évben feltétlenül orvosolandók illetve ki-küszöbölendők.

Ezek a konkrét esetek a következők: az ungvári iskolaszék panaszolja, miszerint a kir. tanfelügyelő az iskolát az iskolaszék tudta nélkül látogatja és sürgős intézkedést kér ennek a szabálytalan gyakorlatnak a megváltoztatása érdekében.

Tudvalevő, hogy több nagy gyülekezetünkben a tanítás el-látása kooperációs rendszerrel történik. Ebben a vonatkozásban mulasztás terheli az érdekelt iskolaszékek némelyikét, amennyiben az egyházi főhatóság engedélye és tudta nélkül kooperálnak

és célszerűtlen osztálybeosztással működnek. Ilyenekül említi meg a jegyzőkönyvi jelentés: Nagygejőcöt, Tizasalamont és Tiszaágteleket. Az utóbbi helyen pl. a ref. növendékek csupán délután jártak iskolába.

Komoly panasz tárgyává tétetett a kisgejőci eset, ahol a tanító tényleges katonai szolgálatra történt bevonulása következtében egész éven át nem volt rendes tanítás és így eredmény sem. Itt az iskolaszéket terheli mulasztás, amennyiben nem gondoskodott idejében megfelelő helyettesről.

Végül a zahari iskolát említem meg, ahol sürgős intézkedésre van szükség, amennyiben 120 növendék van összezsufolva egy teremben, egy tanerő vezetése alatt. Itt a megkivánt eredményt felmutatni kétséges, sőt majdnem a lehetetlenséggel határos dolog. Ezenkívül néhány helyen az iskolaépület és felszerelés javításra, illetve kiegészítésre szorul.

A feltüntetett konkrét esetektől, valamint a felsőbb osztályoknak a tanítás alól való felmentésétől eltekintve, általában a lehetőségek figyelembevételével eredményesen folyt a tanítás munkája iskoláinkban, tanítcink a nehézségeket legyőzve igyekeztek a rendkívüli idők ellenére is a rendes mederbe terelni a tanítás menetét.

Az előadottak után iskoláinkra vonatkozó statisztikai adatokat a következőkben terjesztem elő: A tanítás eredménye kiváló volt: Kistráton az Orémus Kálmáné és Dr. Csomár Zoltánné sz. Záhorszky Judité, Palágyban az Ónody Gézáé, Nagykaposon a Pápay Istváné, Vajánban a Szanyó Sándoré, Bezőben a Jencso Józsefé és Varga Dezsőé, Eszenyben a Bán Jánosé, Szalókán a Balla Dezsőé, Csongoron a Majoros Gézáé, Ungváron a Kormos Gerőé és Zöld Gizelláé. Összesen 12 osztályban. Kielégítő volt: 19 osztályban, nem kielégítő: Kisgejőcön, nem volt osztályozva: Szirénfalván és Nagydobronyban.

Üresedésben volt 1 tanítói állás. Az iskolát fenntartó egyházak lélekszáma: 20.334 – 26 egyházközségünk tartott fenn iskolát, ezek közül az összes tanköteleseket befogadó iskolát tart fenn 15, a ref. tanköteleseket részben befogadó iskolát tart fenn 11. Az iskolák mindenütt 8 osztályuk voltak. A 26 iskola közül 18 egy tanerős. 8 két tanerős. Teljesen osztott: 1; részben osztott: 14, osztatlan 11 iskola. Csak fiukat tanítanak 1, fiukat és leányokat vegyesen 25 iskolában. A tanulók lélekszáma 23 tanteremben 60-on alul volt, 4 tanteremben 60-80-ig, 3 tanterem-

ben 80-100-ig, 1 tanteremben 100-on felül. Az elmúlt tanévben új iskola nem szerveztetett, a meglévőkből meg nem szűnt, sem az államnak, vagy községnek át nem adatott.

Az iskolaépületek száma 26, a tantermek száma 31 volt, ezek közül meg nem felelő 1. Felszerelés tekintetében teljes 10, hiányos 18, a tanítói lakások száma 27 volt. Működött 27 férfi és 6 nőtanító, összesen 33. Csak fiukat tanított 1, fiukat és leányokat vegyesen 32 tanító. A tanítók közül okleveles rendes 28, segédtanító 5. Kizárólag vallástanító 1 volt.

A 6-14 éves ref. tankötelesek száma (csak az iskolát fenntartó egyházközségekben): 1519 fiu, 1541 leány, összesen 3060. E létszámból református iskolába járt: 734 fiu, 667 leány, összesen 1401, éspedig az I. osztályba: 96 fiu, 104 leány, II. osztályba: 85 fiu, 70 leány, III. osztályba: 88 fiu, 71 leány, IV. osztályba: 83 fiu, 77 leány, V. osztályba: 86 fiu, 69 leány, VI. osztályba: 49 fiu, 37 leány, VII–VIII. osztályba 245 fiu, 239 leány. Évközben kimaradt, vagy meghalt: 21 fiu, 14 leány, összesen 35. Másfelekezeti iskolába járt: 7 fiu és 4 leány, összesen 11. Állami vagy községi iskolába járt: 799 fiu, 781 leány, összesen 1580. iskolakerülő volt 3 fiu, 7 leány, összesen: 10. Másvallású járt hozzánk: 63 fiu, 71 leány, összesen 134. Konfirmáltatott: 185 fiu, 174 leány, összesen: 359. A nem ref. iskolába járó tanulók vallásoktatásáról gondoskodtak 11 helyen. Az e célra fordított összeg: 2968⁰⁰— pengő volt. A tanév 5 iskolában tartott 8 hónapig, 1 iskolában 9 hónapig, 20 iskolában 10 hónapig. A mulasztott félnapok száma: 19.541 igazolt 3844 igazolatlan, összesen: 23.385. Iskolai árva- és segélypénztár volt: 1. helyen, iskolai könyvtár ugy a tanítók, mint a tanulók számára volt 26 helyen, 1141, illetve 1164 darabban. A népoktatás fenntartására fordítottat a lefolyt iskolai éven egyházi és alapítványi jövedelemből: 24.570.82, államsegélyből: 36.647.20. községi, vagy más alapból 2530⁰⁰— Összesen: 63.748.02 pengő. Végül megjegyzem, hogy szlovák tanítási nyelvű iskoláink voltak: Bezőben, Jenkén és Zaharban.

Tájékoztatás szempontjából legyen szabad megemlítenem azokat az állami és egyházi részről eredő nagy horderejű változásokat és újításokat, amelyek a reánk következő iskolai évben életbelépnek és iskolaügyünket lényegében érintik. A kultuszminisztérium az egész ország területén fokozatosan életbelépteti a 8, illetve 9 osztályú oktatást. E rendelkezés kategórikusan

kimondja, miszerint a falusi iskolákban az alsó 4 osztály szorgalmi ideje: 10 hónap, a felső 4 osztály szorgalmi ideje 6 hónap. Szól a rendelkezés továbbá 1–6 tanerős iskolákra vonatkozólag az egyhuzamos tanítás bevezetéséről.

Mint egyházi részről eredő ujitást örömmel jelentem be az iskolalátogatás eddigi gyakorlatának megszűnését és ezután az Egyetemes Konvent intézkedése szerint az állami felügyelethez hasonló egyházi körzeti iskolafelügyelők fogják a tanítás menetét irányítani és szakszerűen ellenőrizni. A körzeti felügyelőket a tanügyi bizottság javaslatára az Egyházmegyei Közgyűlés választja.

Jelentésem megtétele után határozati javaslataim a következők:

1. Egyházmegyei Közgyűlés megkeresi a kir. Tanfelügyelőt és tiltakozását fejezi ki az ellen a gyakorlat ellen, miszerint a körzeti iskolafelügyelők egyházi iskoláinkat az iskolaszék tudta nélkül látogassák.

2. Egyházmegyei Közgyűlés fegyelmi terhe alatt utasítja a a kisgejőci egyházközség presbitériumát és iskolaszéki elnökét, hogy a tényleges katonai szolgálatra bevonult tanítója helyettesítéséről az 1941/42. iskolai évben feltétlenül gondoskodjék.

3. Utasítja továbbá a zahari egyházközség presbitériumát és iskolaszéki elnökét, hogy – tekintettel az iskolás növendékek tulmagas (120) létszámára – a második iskola megszervezéséről haladék nélkül gondoskodjék.

4. A javításra szoruló és hiányos felszerelésű iskolák fenntartói utasíthatnak a javítás, illetve a hiányzó felszerelési eszközök mielőbbi pótlására.

6. Hivatkozással a vonatkozó konventi határozatra, a Tanügyi bizottság nevében javaslom az Egyházmegyei Közgyűlésnek, miszerint körzeti iskolafelügyelőül a kaposi körzetbe (kaposi járás): Kormos Gerő ungvári tanítót, az ungvári körzetbe (ungvári járás): Bán János eszenyi tanítót, a szlovák iskolákhoz pedig: Kormos Andor sárosmezői helyettes lelkészt, szenteskei tanítót válassza meg.

Jelentésem elfogadását és javaslataim határozati erőre emelését kérve, vagyok továbbra is a Nagytiszteletű és Nagyságos, Egyházmegyei Közgyűlésnek mély tisztelettel,

alázatos szolgálója:

Dr. CSOMÁR ZOLTÁN
tanügyi bizottsági elnök.

Egyházmegyei közgyűlés a tanügyi bizottsági elnök jelentését tudomásul vette és javaslatait határozati erőre emeli.

10. Az ungi egyházmegye vallásoktatási szakfelügyelőjének 1940/1941. évi jelentése,

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

Az Egyetemes Konvent 210/1940. szám alatt az egyházke-
rületek útján felhívta az egyházmegyét, hogy a nem református közép és elemi iskolákban folyó vallásoktatást az eddigi gyakorlattól eltérően az egyházmegyei tanügyi bizottság vallásoktatási szakosztálya tartsa nyilván és azt szakfelügyelője által irányítsa és ellenőrizze. A szakfelügyelő a törzskönyvi lapok alapján az egyházmegye területén az összes református iskolában folyó vallásoktatásról összefoglaló évi jelentést ad az Egyházmegyei Közgyűlésnek.

A fentiek előrebocsátása után a nem református közép- és elemi iskolákban folyó vallásoktatásról szóló jelentésemet a beérkezett törzskönyvi lapok alapján a következőkben terjesztem elő:

Az elmúlt 1940/41. iskolai évben 42 állami közép- és elemi iskolában folyt az egyházmegye területén a vallásoktatás munkája. Középiszkolák voltak a következő helyeken: Ungváron fiú és leány gimnázium, kereskedelmi akadémia, fiú és leány tanítóképző, fiú és leány polgári. Perecsenyben és Szobráncon szlovák polgári iskola. A középiszkolás növendékek száma: 286 fiú, 152 leány, összesen: 438.

Mint vallásoktatási szakfelügyelő az évváró vizsga alkalmával hivatalosan meglátogattam az összes ungvári középiszkolákat az egyházmegyei gondnok és néhány presbiter kíséretében és látogatásom kapcsán azt a kellemes benyomást szegeztem, hogy eredményes lelkiébresztő és építő munka folyik az ungvári középiszkolákban, melyet odaadással és rátermettséggel végeznek: Magda Barnabás önálló vallásoktató lelkész a fiú- és leánygimnáziumban, Ruzska Zsigmond és Gönczy Miklós segédlelkészek a többi iskolákban,

Különösen ki kell emelnem *Magda Barnabásnak* a gimnáziumi ifjuság körében végzett módszeres és lelkiismeretes nevelő munkáját, melyet a hátrányos órabeosztás és nagyszámu vidékiek hiányzása mellett is kitűnő eredménnyel végzett. Megállapítottam a növendékeknek személyéhez való spontán ragaszkodását, ami

biztosíték arra, hogy jó kezekbe van letéve Ungváron a gimnáziumi ifjusági vallásos nevelése.

Minden vasárnap 9 órai kezdettel ifjusági istentisztelet volt, amelyet Magda Barnabás végzett. Heti 30 órában folyt a vallásitanítás az ungvári középiskolákban. A SDG. kollégiumok működtek, a tananyagot elvégezték. Tankönyvül: Farkas Kálmán Ó- és Újszövetségi Kijelentés Történetét, Révész Imre a Keresztység Történeté-t, Rácz Kálmán Ker. Hit és Erkölcsstaná-t, Czakó–Czeglédy Vallástörténeté-t használják.

Állami, illetve községi iskolák voltak a következő helyeken: a.) magyar nyelvűek: Bajánháza, Bátfa, Csap, Csongor, Eszeny, Gálóc, Iske, Kisdobrony, Kisgejőc, Minaj, Homok, Ketergény, Kincsestanya, Nagydobrony. Nagygejőc, Nagykapos, Nagyszelmenc, Szenteske, Szalóka, Szirénfalva, Ungnyarád–Kelecseny, Ungtarnóc, Botfalva, Ungtéglás, Ungvár, Radvánc, Tiszaágtelek, Tiszaásvány, Tiszasalamon, Vajkóc–Mátyóc. b.) Szlovák nyelvűek Kereszt, Tasolya, Sárosmező, Sárosremete, Ungpinkóc, Lakórt. Ezekbe az iskolákba járt: 1180 fiu, 1123 leány, összesen 2303. E statisztika azt a szomorú tényét mutatja, hogy az ungi egyházmegyében kétszer annyi református növendék jár állami és községi iskolába, mint saját vallásfelekezetű iskolánkba.

Ezekben az iskolákban a vallástant és éneket a lelkipásztorok, illetve Nagydobronyban önnálló vallásoktató, Ungváron, Nagykaposon, Eszenyben és Bajánházán a segédlelkészek tanították kitűnő, dicséretes és jó eredménnyel. Bár az elmúlt iskolai év zavartalannak nem mondható, a vallás- és énektanításról mindenütt gondoskodás történt. Tankönyvül: Beliczay Angéla, Gergely Ilona, Nagy István, Dr. Szabó Aladár, Dr. Vass Vincze, Szilágyi–Kiss, Takács Károly, P. Czinke István, Szabó Béla, Kovács–Osztyéni, Konkoly Thege István, Dr. Patay Pál könyveit használták, továbbá a Bibliát és az énekes könyvet. A szlovák iskolákban: Balázs János: Zo slovo božieho c. könyvét. A kijelölt anyagot mindenütt elvégezték. Ungváron, Nagydobronyban ifjusági és gyermek istentiszteletek voltak, a többi helyeken néhány kivétellel vasárnapi iskolák működtek. Az iskolai évet istentisztelettel kezdték a templomban és ünnepélyes évváróval végezték. A reformáció ünnepét mindenütt ünnepélyes istentisztelet keretében tartották meg. A 14 évet elért növendékek áldozócsütörtökön ünnepélyes istentisztelet keretében konfirmációs fogadalmat tettek.

Jelentésem megtétele után határozati javaslatom a következő:

1. Tekintettel a vallás- és közoktatásügyi minisztérium intézkedésére, melyszerint az elemi iskolák 4 felső osztályának szorgalmi ideje 6 hónap, kívánatos, hogy az iskolalátogatások április 15.-ig bezárólag megtörténjenek, hogy az irányítás és ellenőrzés munkája az elemi iskolák 4 felső osztályára is kiterjedjen.

Jelentésem elfogadását és határozati erőre emelését kérve, vagyok továbbra is a Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlésnek mély tisztelettel,

alázatos szolgája:

Dr. CSOMÁR ZOLTÁN
vallásoktatási szakfelügyelő.

Egyházmegyei Közgyűlés az előterjesztést tudomásul vette.

11. Az egyházmegyei számvevőszék évi jelentése gyanánt olvastatott a következő

JEGYZŐKÖNYV

az Ungi Református Egyházmegye számvevőszékének 1941. évi július hó 8.-án Vaján községben tartott évi rendes gyűléséről.

Jelen vannak: Ujlaki Sándor esperes, Nyomárkay Sándor e. m. gondnok, Dr. Bakos István e. m. ügyész, Dr. Kiss Bálint Sutka Kálmán, Bodnár Lajos számvevőszéki tagok és Kőmives Sándor e. m. pénztáros.

1. Vizsgálatott az egyházmegyei pénztárban kezelt Pálóczi Horváth Mária és Simon alapítvány zárszámadása. (Lásd I. sz. melléklet.)

Számvevőszék a P. Horváth Mária alapítvány 1940. évre vonatkozó nyugtákkal minden tételében igazolt zárszámadását átvizsgálta, jóváhagyta és a nt. Egyházmegyei közgyűlésnek megerősítésre ajánlja azzal, hogy a számadás megerősítés végett a főt. Egyházkerületi közgyűlés elé is felterjesztendő.

2. Vizsgálatott a P. Horváth Mária és Simon alapítvány 1941. évre vonatkozó költségvetése, (Lásd II. sz. melléklet.)

Számvevőszék a P. Horváth Mária alapítvány 1941. évre vonatkozó költségvetését átvizsgálta és a nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

3. Vizsgálatott az egyházmegyei pénztár kezelésében lévő egyéb alapok és alapítványok főkönyve, az adások nyilvántartási főkönyvével együtt, a következő csoportosításban foglalt tételekkel: (Lásd III. és IV. sz. mellékletet).

Számvevőszék a tőkék és alapok könyvét átvizsgálta, azt minden részében okmányokkal igazoltnak találta, jóváhagyta és a nt. egyházmegyei közgyűlésnek elfogadásra ajánlja.

4. Vizsgálatott az egyházmegyei alapítványi pénztárban kezelt alapok 1941. évre vonatkozó következő költségvetése; (Lásd V. és VI. sz. mellékletet).

Számvevőszék a költségvetést átvizsgálta, jóváhagyta, a nt. egyházmegyei közgyűlésnek megerősítésre ajánlja és azzal kapcsolatban a következő határozatokat hozza:

a.) a P. Horváth Mária alapítvány 1940. évi kamataiból az egyházközségek segélyezésére 1100 P. lelkészek és tanítók segélyezésére 580 P., a Szeretetszövetség és a Beretkei árvaház segélyezésére 690 P. segély kiutalását javasolja az egyházmegyei segélyosztó bizottságnak azzal, hogy az alapítvány 1941. évi előre várható tiszta kamat jövedelméből 1942. évi segélyezés céljára 4000 P. tartalékoltsassék.

b.) az egyházmegyei lelkészi özvegyárvtár 1941. évi kamataiból 1941. évben 266 P. 10 f. rendkívüli segély kiosztásának engedélyezését javasolja,

c.) a leánynevelő intézeti alap kamataira vonatkozó rendelkezést oly módon kívánja megváltoztatni, hogy maga az alap, tőkéjére nézve egyesíttessék az egyházmegye lelkészi segélyalap tőkéjével egyházmegyei rendelkezési alap címén azon rendeltetéssel, hogy annak egyéb forrásból is növelendő kamatai terhére az egyházmegye egyházközségeinek belmissziói munka fejlesztésén fáradozó diakonissza alkalmazása váljék lehetővé. A leánynevelő intézeti alap eddigi rendeltetését képező beretkei árvaházról és segélyezés tárgyában számvevőszék azt a javaslatot terjeszti elő, hogy 1942. től kezdve az árvaház csak mint az egyetemes egyház szeretetszövetségének alkotó tagja, részesüljön az egyházmegye részéről a P. Horváth alapítványból gon-

doskodásban. Ebben a tárgyban az érdekeltekkel tárgyalásra az egyházmegyei pénztáros kéretett fel.

d.) a palágyi lelkész alappal kapcsolatban utasítja számvevőszék a pénztárost, hogy tegyen lépéseket ez alapnak tőkekamattól alól mentesítése tárgyában. Ha pedig ez nem sikerülne, abban az esetben fizesse vissza az alapot a tulajdonos egyházközségnek.

e.) utasítja a számvevőszék a pénztárost arra, hogy az egyházmegyei pénztárban kezelt nem egyházmegyei rendeltetésű alapokat 1941. január 1.-től 5% kal kamatoztassa, tekintettel arra a károsodásra, amely az egyházmegyei pénztár jövedelmét a gazdasági moratórium és gazdasági válságra vonatkozó törvényes rendelkezések folytán elkerülhetetlenül éri.

f.) a teológiai internátus alap tőkéjének vissza fizetésére vonatkozólag utasítja a számvevőszék a pénztárost arra, hogy miután az egyetemes konvent elnöksége a tőke visszafizetését kívánja, a rendelkezésnek oly módon tegyen eleget, hogy az 1941. évre vonatkozólag már kamatot nem fizethet. Tekintettel arra, hogy az alapot jelenleg 2000 P. kamathátrélék, mint kintlevő követelés terheli, amely a gazdasági válságra vonatkozó rendelkezések következtében nagyrészt behajthatatlannak látszik, az ennek következtében előálló károsodás fedezetül tartson vissza 1000 P. összegű biztosítékot, amelyet csak olyan arányban utalhat ki, amilyen arányban az egyházmegyei pénztár jelenleg behajtás alatt álló kintlevő kamatkövetelését tényleg valorizálni tudja.

g.) az egyházmegyei közigazgatási pénztár költségvetésével kapcsolatban jóváhagyja a számvevőszék pénztáros azon intézkedését, hogy az 1941. évben egyházmegyei közigazgatási járulék címén 5 fillér személyenkénti járulék vettettet ki.

h.) javasolja a számvevőszék a közgyűlésnek, hogy az egyházkerületi közgyűlésre képviselőjében, elnökségen kívül ne 4 hanem csak 3 esetleg 2 tagját küldje ki.

i.) javasolja számvevőszék, hogy a Bernáth Zoltán alapítvány ez évben először kiosztásra kerülő

kamatai címén 90 P. bocsátassék a segélyosztó bizottság rendelkezésére.

j.) az egyházmegyei könyvtár kamatjövendelmének terhére az egyházmegyei közgyűlés határozata értelmében megválasztandó könyv-és levéltáros tiszteletdíjazása válik lehetővé.

Kelt, mint fent.

Nyomárkay Sándor s. k. e .m. gondnok, Ujlaki Sándor s. k. esperes, Bakos István sk. e. m. ügyész, Kőmives Sándor sk. e. m. pénztáros, Dr. Kiss Bálint sk. Bodnár Lajos sk. Sutka Kálmán sk. a számvevőszék tagjai.

Egyházmegyei közgyűlés az egyházmegyei számvevőszék jelentését tudomásul veszi, a pénztár vizsgálatról szóló előterjesztését jóváhagyja, az 1940. évre vonatkozó pénztári számadást megerősíti és annak a Pálóczi Horváth Mária és Simon alapítványra vonatkozó részét a főtiszteletű Egyházkerületre terjeszti fel tisztelettel kérve annak megerősítését.

Jóváhagyja és megerősíti a közgyűlés a számvevőszéknek az egyházmegyei pénztár 1941. évre vonatkozó költségvetésével kapcsolatban tett intézkedéseit is és jegyzőkönyvében olvasható javaslatait határozati erőre emeli.

12. Egyházmegyei számvevő az egyházközségek 1940 évi számadásairól szóló jelentése értelmében a számadások jóváhagyására ajánlottak

Tudomásul.

13. Esperes betérjeszti az egyházmegye iskoláiban, az 1940/41. isk. évben beirt tanulók után járó beiratási-dijakról szóló összesített számadást.

E szerint az egyházmegye területén levő 26 iskolában

beiratkozott	1507	tanuló
beiratásidij fizetése alól felmentetett	234	tanuló
befolyt	1091 P. 60	
tanítói internátusi alapra befizetve	539	„
könyvtárra fordított	407	„ 54
4 ^o -os kezelési-dijra kifizetve	15	„ 64
Egyebekre	133	„ 44
hátrálékban	25	„

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi s a főtiszteletű Egyházkerületre felterjeszti, a csatolt részletes kimutatás kapcsán. A bezői egyház 44.24 P.-t, A kisdobronyi 7 P.-t, a tisztaágteleki 11.26 P.-t, a tiszasalamoni 30 P.-t, az ungvári 40.90 P.-t, vont el a könyvtár-alaptól. Ez összegeknek rendeltetési céljukra 30 nap alatti befizetését közgyűlés elrendeli. A tanító hadbavonulása miatt el nem számolt nagydobronyi iskolaszéket elkötelezi az elszámolásnak pótlólag leendő betérjesztésére. Végül utasítja a kisdobronyi iskolaszéket, hogy a 25 P. hátrálékos díj behajtása iránt — anyagi felelősség terhe alatt — tegye meg a szükséges intézkedéseket.

14. Olvastatott a következő belmissziói jelentés:

Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei Közgyűlés!

A világ minden áron meg akar ujulni. Fájdalommal, könnyel és vérrel akar jóllakni, azért van háboru. Azért, mert az Isten törvényei meg nem csufolhatók. Új világ születését hirdetik. Mi is kívánjuk, de kijelentjük gyorsan, hogy csakis Istennel és Istenért. A hitellenek paradicsoma elvész. Paradicsomot az ember nem ígérhet, csak az aki értünk jött és visszavezet Istenhez. Ez az Úr Jézus Krisztus.

Mennél több visszavezényelt lélek lesz Krisztus zászlaja alatt annál több lesz az öröm és békeség e földön. De a föld sohasem lesz addig megszentelt hely, míg a tanítványok élete és munkája nem olyan lesz, mint volt az evangélium hirdetésének kezdetén. Ezért kell az egyháznak is meg ujulni, missziói lélekkel megtelni, mert a mai korban sorsdöntő feladat vár az egyházakra. A belmissziót elindító és külmissziót végző egyház önmagára ismert, mert hiszen neki az a feladata a világ végéig hogy a Krisztusról való beszédet hirdesse.

Az új Európa a nemzeti és szociális csillagzatok jegyében születik. Ma tehát a nemzeti sors alakításában és a szociális világ kialakításában hallassa az Isten szavát. Mindenütt szóljon az Isten, mert az új pogányság éppen úgy veszedelembe viszi a nemzetet, mint a régi. A nemzeti és szociális feladatok inspirációja csakis az Igétől származhatik. De ennek értelmében az egész egyházi munka legyen a kijelentés feltétele alatt, hogy az egyház önmagának ne mondjon ellent. Először is az egyház tagjai legyenek mennyei kenyérral táplálkozók, majd így változik meg

a világ is. Az a tevékenység az egyházban, amelyik ezt a belső élelemelosztást és adagolást korszerűen végzi Krisztus parancsára és akarata szerint, az Isten lelke szerint: ez a belmisszió. Mert világossá lett hogy a kifogyhatatlan mennyei kenyér mellett az egyház tagjai éhenhalnak az örökélet reménysége nélkül, mert nem azzal etették a tagokat, amivel kellett. Tudománnyal, történetfilozófiával, száraz gyökértelen erkölcstannal, csak nem az életadó evangéliummal. Ezt vette észre a jelen század különösen, elsősorban azok a lelkipásztorok, akik látták, hogy mindenek előtt a bűnösnek, a bűnös világnak a Krisztust kell hirdetni, illetve adni. Ez a változás ment végbe Isten kegyelméből egyházunkban és a többi egyházakban is. Így nem lesz az egyház a hitetlen vadorzók, az álkegyes szekták, a pogánykodni akarók vadászterülete, hanem Isten szántóföldje, melyet az Igével kell bevetni. Így a lelkipásztor nem lesz béres, aki az egyházból él, hanem az egyházért. A tanító nem lesz a kétesértékű álkultura bajnoka, hanem lesz az Igének hirdetője az iskolában az egészséges tudománnyal. A presbiter nem lesz tehetetlenségi tényező a nyájjal szemben, hanem az Ige szerint él munkálkodik és ezzel fegyelmezi a nyáját is. Akkor az egyház tagjai nem lesznek adó miatt kitérők, emberi szempont szerint okvetetlenkedők, hanem eszközei Istennek, eljutván az érettkorúságra hitben. Akkor nemzeti feladatainkat is áldásosan megoldjuk, mert legjobb utmutatója Bethlen Gábornak is, Széchenyinek is az Isten szava volt. Lássuk most már, hogy egyházmegegyénkben e szempontból mit tettünk az elmúlt évben és mit kell tennünk, hogy ungi egyházmegegyénk valóban missziói életter legyen?

Elsősorban a lelkészek és tanítók közösségét kívántam át-szervezni, Legyen minden értekezleten igetanulmány, majd ezután szóljunk fontos kérdéseinkről. Az elindulás megtörtént, a további tőlünk függ, hogy hová jutunk és elérünk-e az imaközösségig? Ha a bölcs emberhez akarunk hasonlítani, akkor az Igére építjük egyéni, egyházi és nemzeti munkánkat.

Határozott céllal számbavettem az intelligenciánkat is. Igaz több lelkész-társam figyelemre sem méltatta a felhívást. Egyházmegegyénkben kb. 240 okleveles református ember található. Őket egy közös konferencián akartuk tájékoztatni egyházunk missziójáról, felhívni figyelmüket kibontakozó sajtónkra és lehetőség szerint a szakembereket majd a szervezendő népfőiskolai

tanfolyamon felhasználni. Sajnos a háboru, valamint az ungvári lelkészválasztás elhuzódása miatt ez a seregszemle egyidőre elmaradt. A tervbevetett presbiteri konferenciákat sem tudtuk megtartani, pedig erre is nagy szükség van. Nélkülük nem tudunk eredményesen munkálkodni. Gyülekezeti lelki hadmozdulataink eredménytelenek, mert a jelentések szerint a legtöbb helyen a presbitériumok semlegesek a belmisszióval szemben és nem foglalkoznak ilyen ügyekkel. Valamit pótolni egyes helyeken a presbiterlátogatás, de az sem ilyen szempontok szerint történik. Még azt sem sikerült elérni, hogy minden presbiterünk olvassa a nekünkvaló, jól szerkesztett Református Jövőt. Ugyan én javasoltam ennek megoldását a lelkészértekezleten, de fáradozásom eredménytelen volt. Most ismét javaslom, hogy valami uton-módon tegyük népszerűvé ezt a kitűnő ujságot egyházmegyénkben és járuljon hozzá valamivel az egyházm. is árának olcsóbbá tételéhez. A befektetés meghozza a kamatot lelkiekben. Különösen a tanyán és szórványosan élő nincstelen testvéreink érdekében kell tenni valamit. Ez a lap minden héten felkeresi őket és megerősíti református mivoltukban. Számításom szerint 100 példány elég volna erre a célra.

A gyülekezeteinkben folyó munkáról, az alábbiakban számolhatok be a jelentések alapján. Megemlítem, hogy Palló és Zahar nem küldött jelentést.

I. Gyermekgondozás.

A gyülekezeti munka alapja a gyermekgondozás. Sajnos, hogy nincs még most sem minden gyülekezetben ily irányu munka. 29 vasárnapi, illetve bibliai iskolai tanító 22 iskolában tanított. Kevesebb mint tavaly. Pedig már csak azért is szükséges a gyermekgondozás, mert a tankötelesek kétharmada jár állami, vagy községi iskolába. 1078 gyermek járt bibliai iskolába a 3257 közül. A nagy gyülekezetekben különösen fontos ez a munka. Igaz, hogy szaporítani kell a kisegítőket, mert egymaga a lelkipásztor nem végezheti. Viszont ahol sok a gyermek és kevés jár bibliai iskolába, ott már baj van, mert a tömeggyülekezet hibái kezdenek kifejlődni. Ilyen lesz majd a nagyok gyülekezete is, ezért idejében kell a bajt megelőzni, hogy jobbat remélhessünk. Még akkor is szükséges, ha a lelkipásztor végzi a hitoktatást, hát még ahol nem végezheti. Érdekes különben, hogy 25 helyen már a lelkipásztorok tanítják a hittant. Én ezt tartom helyesnek. Kivétel csak a nagyon elfoglalt, vagy tömeggyülekezet lelkipásztora lehet.

Nagyon szépen adakoztak egyes helyen a gyermekek. 231 P-t gyűjtöttek össze és fordítottak különféle célokra, különösen közegyházi és szociális célra. Téved az, aki nem neveli adakozásra a gyermeket. Még a szegénységgel sem lehet ezt megindokolni. Hiba azért, mert nem szokja meg a gyermek és felnőtt korában sem lesz önkéntes adakozó, pedig anyagi létünk a protestáns egyházban ezen alapszik. Jónak látnám, ha a vasárnapi iskolások perselyét legalább felerészben külmisziói munkára fordítanánk a jövőben, mert hiszen könnyen ellátnának egy hónapig egy misszionáriust gyermekeink szerény adományaikkal. Milyen öntudatnevelő cselekedet lenne ez. Különösen ha valaki közülünk az északi testvérnépünk közé menne. Így kezdenénk el a szervezettel külmisziói munkát a kicsinyek között.

Szükséges azonban vasárnapi iskolai vezető-képzőtanfolyamot tartani a népesebb gyülekezetekben. Van olyan iskola, ahol egy tanító 120 gyermeket tanít. Ez nem lehet eredményes semmiképpen.

Tehetségkutatást 13 helyen végeztek. Sok helyen tennének valamit, de nincs rá pénzük. Ezt a kérdést is meg kell oldani. A falu népének tehetséges fiait fel kell kutatni, mert elfogynak a falu vezetői ma holnap. Az meg természetes, hogy a parasztság vezetői leginkább innen lesznek, mert így volt ez régen is. A középosztály fiai másfelé mennek.

Nincs bibliai iskola: Bajánházán, Korláthelmecen, Mokcsakerészen, Ungmogyoróson, Palágyon, Szalokán, Tiszaágteleken, Ungcsepely-Veskócon, Vajánban, Tiszaásványban, Nagygejőcön. Nagydobronyban és Ungnyarádon gyermekistentisztelet van helyette az év egy részében. Egyik helyen azért nincs, mert kevés a gyermek, nincs tüzelő, világítás, helység, másik helyen nincs ki tanítani. Reméljük, hogy ezek az akadályok elmúlnak és mindenütt lesz gyermekgondozás. Hiszen ez a legszebb és legkedvesebb misziói munka,

II. Ifjusági munka

Milyen volt? Fejlődő a tavalyihoz képest. Legnagyobb gyülekezetünkben, Nagydobronyban is megindult, az ott rendezett konferencia hatása alatt. Az ungyarádi konferenciánck is meg volt a hatása a környező gyülekezetekben. Ezen szeretett esperesünk is jelen volt, valamint Kovács Bálint országos ifjusági lelkes a többi lelkész társakkal. Sajnos, hogy a tervbevevett két kör-

zeti konferenciát nem tudtuk már megtartani. Ha lehet, most a megkezdődő munkaév indulásakor megrendezzük Isten segítségével.

A jelentések szerint 12–21 éves ifjak száma 2200. Ifjusági körbe tartozott ebből mintegy 640, tehát alig $\frac{1}{3}$ része az ifjuságnak. Kevés az ifjusági otthon, számszerint 6. Pedig a nagy gyülekezetekben érdemes otthont adni az ifjuságnak, mert adnak mások szívesen. Nálam csak 400 lelkes a gyülekezet, de azért van otthonunk. Még így is milyen nehezen tudom odahívni az ifjuságot. Milyen nagy baj történt amiatt, hogy egy-két ifjút a falusi korcsmáros tanácsolt Csicszerben, majdnem felbomlott az ifjusági egyesület, mert elleneztem a korcsma helyiségében tartandó tánciskolát. Ahol van külön Levente-otthon és a falu egyfelekezeti, ott nyert ügye van a lelkipásztornak, mert már helyet tud mutatni az ifjuságnak. De ezekbe az otthonokba, ahol tisztán, vagy többségében református a falu csakis a református ifjusági munka szellemét vigyék be a lelkipásztorok és tanítók. Ne legyen csak népművelés, csak szórakozás, csak nemzetnevelés, hanem legyen teljes a munka. Legtöbb helyen ez az ifjusági munka, vagy az énekkarban való foglalkozás. A mi elvünk a biblián nyugszik, azért a munka is legyen azon felépített. Teljes programot adjunk, lelki értelmi, testi és szolgálati nevelést. Nekünk ezt kell hirdetni mindenáron. A lelkipásztor természetesen mindent nem végezhet, de a lelki szellemi nevelést kell, hogy végezze, vagy végeztesse, ha erre van megfelelő segítőtje. 14 ifjusági egyesület volt a megyénkben.

Ezért kell a népfőiskolát megyénkben is megszervezni, vagy más megoldást keresni. Az elmúlt évben 7 ifju volt népfőiskolában. Küldenénk többet de nincs hová. Sárospatak nem tudja őket befogadni. Ezt a kérdést csak úgy tudjuk megoldani, hogy mi rendezünk népfőiskolai tanfolyamot, vagy pedig egyházkerületünk gyülekezetei Sárospatakon felállítanak egy állandó népfőiskolát, ahová megyénkből minden évben 4–5 ifju menne. Ezek az ifjak lennének a gyülekezetben az ifjusági munka segítői, a falu megújulásának nélkülözhetetlen munkásai. Én úgy hiszem, ha egyházmegyénk nagynevű adományozója, P. Horváth Mária ma élne, erre a célra nagy alapítványt tenne. Kérdezem, a hagyatékából erre a célra nem fordítható semmi? Nagy nemzeti missziót teljesítenénk ezzel. Egyházmegyénkben két helyen Nagydobronyban és Nagykaposon lehetne ilyen tanfolyamot tartani. Ja-

vaslom, hogy a nagydobronyi és Nagykaposi egyházakat keresse meg az egyházmegye és ezirányban tárgyaljon a presbitériummal. Nagydobrony azért alkalmas, mert nagy gyülekezet és megőrizte népi hagyományait, közel esik Munkácshoz is, ahonnan a gazdasági iskola segítségül jöhet tanáraival. Nagykaposnak is sok helyzeti előnye van.

A jelentések szerint a konfirmációi előkészítés 11 helyen 1/2-1 évig, 26 helyen 3-6 hónapig tart. Szerintem nem jól van ez így. Sok helyen még az előkészítést is a tanító végzi, aki ugyis túl van terhelve. Végezze ezt mindenütt a lelkipásztor és legalább félesztendeig. Aki röviden végzi ezt a munkát, az lemond a konfirmáció pásztori részéről. Van úgy, hogy egy nap kétszer is találkozik a konfirmandusokkal, de aztán többet aligha, mert lelkicsömört kap a gyermek és elidegenedik az egyháztól, különösen, ha csak értelmi munka a konfirmáció. Ezt a munkát el kell mélyíteni. Hiszen ha olyae jól végeznék ezt a feladatot, mint az őseink, akkor ez lenne az ifjusági munka is egyben. Az is kívánatos, hogy későbbben legyen a konfirmáció. Miért ne tarthatnánk két éven át az elemi elvégzése után, minden évben ősztlől tavaszig. Így 16-17 éves korban már jellemes ifjak állának az urasztala elé fogadástételre. Ami a legfontosabb, az, hogy a míg nem konfirmált meg egy ifju, addig jobban az egyház kezében van. Mi ezt a lélektani ténytet nem használjuk ki. Akkor jobban is urvacsoráznának gyülekezeteink és jobban nevelnénk ifjainkat is. Így lennének az ifjak hősök, fanatikus harcosai a Krisztusnak.

III. Leánymunka.

A leánymunka régibb és így fejlettebb és szervezettebb is egyházmegyénkben. Természeténél fogva könnyebb is, mint az ifjusági munka. 22 leánykör volt tavaly. A jelentések szép munkáról adnak számot. Egy idős lelkipásztor, aki nem igen szivlelte ezt a munkát így ír: a legnagyobb örömmel készülök az órára és alig akarnak a leányok haza menni. Minden gyülekezetben látható a leánykör áldásos munkája, ahol működik. Ők vasárnapi iskolát vezetnek, gyűjtenek, iratot terjesztenek, szegényeket gondoznak, vallásos ünnepélyen szavalnak, énekelnek. Az elmúlt télen mintegy 10 gyülekezet leányai különféle tanfolyamokon vettek részt. Csicsér és Kistrát háziipari telepet szervezett a beregi háziipari szövetség keretében. Ez új munkaalkalmat jelent

a leányoknak, csak az a baj, hogy értékes himző munkájukat nem igen fizetik meg.

Egyházmegyénkben a 12-21 éves leányok száma 2178. 620 járt leánykörbe. Hát a többi hol van? Sok helyen emberi okokat hoznak fel. A szlovák vidéken a nyelvneheztség, másutt a társadalmi ellentét akadályozza a munkát. Mindezek legyőzhető okok. Ha a templomban megférnek osztály szerint, akkor üljenek úgy a leánykörben is. Majd lehullanak a válaszfalak, az új idő is ezt hirdeti. Legyen testvériség a Krisztusban. Ilyen helyeken, ha teheti, a lelkipásztor felesége végezze ezt a munkát, mert a női lélek legjobban megtalálja a helyes utat.

Örvendetes, hogy a leánymunka központja a bibliatanulmány, vagy bibliai beszélgetés, valamint az énektanulás akár egyszólamra, akár több szólamra. Az lenne a kívánatos, ha a kebelbeli leánykörök mind csatlakoznának az országos Ref. ker. leány szövetséghez, mert így nagyobb erőt képviselnénk a hazában. Ezáltal olvashatná minden tag a mozgalom ujságját: a Református Ifjúságot is tagsági díj ellenében.

Leányköreink szeretetszolgálatát jobban kellene értékelni. Konkrét célkitűzést nyernének, ha bekapcsolódnának az Országos Ref. Szeretetszövetség munkájába és ennek a korszerű intézményünknek helyi csoportjaként szerepelnének az érdeklődő gyülekezeti tagokkal együtt. Milyen nagy távlatok nyílnának meg ezáltal. A népesebb gyülekezet küldene egy leányt gyülekezeti munkásképzőbe, aki onnan visszatérve dolgozhatna otthon vagy másutt. Ha megyénkben a Szeretetszövetség intézményt létesítene árvák, vagy elhagyottak részére, nem kellene hátvédet keresni, készen lennének az élő leánykörök és asszonyszövetségek. További cél a leánypfőiskola létesítése is. Mindezek megvalósulnak, ha munkánk komoly és hitből fakadó lesz. Javaslom lelkésztestvéreimnek, hogy a zöldkeresztes munkát kísérik figyelemmel és alkalom adódván, építsék be a munkánkba, mert az anya és csecsemő védelmet nekünk is kiválóan kell szolgálnunk márcsak azért is, mert az egyke minket is pusztít és nem szaporodunk kellően ezen a nemzetiségi határvidéken.

Megemlítem, hogy Ungváron nagyon sok református leány tanul. Ezek javarészt bejárók. Ezen az állapoton változtatni kell, mert így nem maradhat. A leányok között a diákmunka nem lehet folyamatos épen emiatt. Ha volt régen az ungvári

egyháznak polgári iskolája, akkor most legalább egy református internátust kellene szervezni, ahol leányaink szellemünk szerint tanulhatnának. Keresse meg az egyházmegye az ungvári egyházat, hogy nem lenne-e megvalósítható bérházukban egy leány-internátus felállítása? Nekünk életkérdés ez, ha jól meggondoljuk a dolgot. Hiszen az élehetlenségünket mutatja, mert anyagilag sem rossz vállalkozás, csak legyen egy alkalmas ember hozzá. Véleményem szerint ezt a kérdést az ungvári vallásoktató lelkésznek kellene feldolgozni és az ungvári presbitériummal megtárgyalni. Lehet az kicsiny kezdet, de biztos, hogy jövoje van. Ha jól tudom, erre van is hagyomány. Akkor meg kell kezdeni a munkát.

Megemlítendő, hogy 6 gyülekezetben már a háztartási alkalmazottakról is gondot viselnek. Bizony kell is, mert sok helyen leányaink a bűn hálójába kerülnek és elveszítjük őket. Pl. Csicszerben egy leány szolgálatba állott a róm. kath. lelkészhez, aki ki-sütötte, hogy anyja után katolikus, erre a leány visszatért katolikusnak, bár igaz, hogy az anyakönyv szerint ugyis az volt, mert vegyesházasságból született és az anyja tényleg katolikus. Ugye milyen figyelmesek a tuloldaliak? Mi is legyünk ilyenek. Sőt az is igaz, hogy a cselédek gondozása talán megoldja az un. cselédkérdést is.

IV. Általános missziói munka.

A felnöttek között 11 helyen van bibliaköri munka. Ezek a népesebb gyülekezetben vannak. Kis gyülekezetben inkább házi látogatás van. 9 helyen háziistentisztelet van. Vallásos este majdnem minden gyülekezetben volt, csak ott nem, ahol a lelkész beteg volt, vagy időközben nyugdíjba ment. A bibliaköri munkában asszonyok és férfiak sok helyt közösen vettek részt, csak Csapon és Nagykaposon volt tagolt ez a munka.

Megállapítható, hogy a vallásos esték programja szegényes. Ahol nincs gyermek és ifjusági, vagy leánykörti munka ott más nem is lehet. Ugyanis az említett gyülekezeti szervek adják a programm művészi részét, a szavalatot, éneket, szinelőadást, szavalkórúst stb. Ezért jobb ha ilyen helyen a lelkipásztor bibliakört vezet, mert ott nagyobb lelki haszonnal dolgozhat. Az őszinte beszélgetés is megindul később és jobban megismerik egymást a hivek. Minek vallásos estének nevezni azt, mikor csak prédikáció van, hiszen az rendes istentiszteleti óra.

Amelyik gyülekezetben vagy a szekta üti fel a fejét, vagy a közöny, ott a háziistentisztelet tartását kell bevezetni a lelkészeknek. 9 helyen van még mindig szekta. Nagydobronyban ezért vezette be a lelkipásztor a háziistentiszteletet és sikerül is neki a bajt nagyrésztben közömbösíteni. Meg kell keresni az elveszetteket.

Ilyen fontos a családlátogatás is. Ott értesül az ember a család helyzetéről. Kinálkozik az illusztráció az igehirdetéshez. Ott észleljük, hogy milyen hibásan prédikálunk. Ezekről is, de minden lelkipásztori szolgálatról vezessen a lelkipásztor naplót, akkor nem fogja a fejét törni ha ezekre a kérdésekre kell neki feleletet adni.

Iratkerjesztés 31 gyülekezetben volt. Leginkább biblia-zsoltár, imakönyv, traktátus és naptár fogyott. A Református Jövőt 13 helyen olvassák 125 példányban. Református Hiradó 2 helyre jár 262 példányban. 35812 P.-t irányoztak elő e célra a gyülekezetek. Az ujságolvasók számát legalább 5-re kellene emelni. Ez a vezetőktől függ. Bajánháza, Csap, Csicsér, Vaján, Ágtelek és Nagyszelmenc szereti az ujságot.

Az egyházmegyei iratkerjesztést Ungváron akartam beállítani. Lengyel János könyvkötő azonban időközben katonának ment, majd üzletet akart cserélni, így nem valósulhatott még meg. De a leányzó azonban csak aluszik. Hiszem, hogy megindul az ősz folyamán, ha lesz arravaló alkalmas ember. Kérem a lelkészeket, hogy vidéki terjesztőket ajánljanak. Meglesz az illetőnek a jutalma is. Még az ORJÓ munkával is csinálhatja együttesen, ha élnivaló ember. Én gyülekezetemben a konfirmandusokat használom fel erre a célra jó eredménnyel.

27 énekkar van nyilvántartva. Hány működik komolyan? Ezt csak úgy tudánk, ha megrendeznénk ismét az énekparti találkozót. Szükséges volna, mert így célkitűzést nyernek az énekkarok, a vezetők pedig jobban tanítanak. De ez találkozó legyen, ne pedig törtető verseny. Szolgáljon Isten dicsőségére. Jó munkát végeznek ott az énekkarok, hol zoltárokat adnak elő bemutatván, hogy hogyan kell azokat jól énekelni, mert bizony voltam egy népes gyülekezetben, ahol a XXV. zoltárt nem tsmertem fel.

Segélyre 1979-57 P.-t fordítottak a gyülekezetek, 19 helyen. Azt hiszem ez hamis adat, mert hiszen ide kell számítani az árvaházaknak adott adományokat, valamint más egyházközségek megsegítésére szánt adományokat is.

Az évi perselypénz 4586'15 P, legtöbb a lélekszámhoz viszonyítva. Ungtarnócon általában kevés. Igaz, hogy Makkai Sándor püspök ur azt mondja egyik tanulmányában, hogy a magyar reformatus ember nem szereti a perselyezést, de rá kell nevelni. (Igazság és Élet. 1940 7. szám.)

Az urvacsorázók száma egy alkalommal összesen 5535 lélék. Élég kevés. Több helyen a bűnbánati héten igehirdetés is van. Mindenesetre el kell mélyíteni az előkészületi alkalmakat. Legalább egy adhortáció mindenütt legyen. Az ifjusági munkában erre figyelni kell és bűnbánat héten az urvacSORA lényegéről kell szólni.

Végül szólnak a jelentések a felekezeti harcról is a házasságok körül. Ha jó a kimutatás, akkor a mi javunkra dönt el a küzdelem. Hozzánk tért 8, tőlünk kitért 6.46 vegyes házasság kötött. Javunkra 17, kárunkra 15 reverzális. Csap, Nagykapos és Ungvár a célpont a római katolikusok részéről. Nincs szükség erre a vallási gurillaharcra. Azért nincs, mert ezzel csak a nemzet veszít. Meg vagyunk győződve arról, hogy ha ma élne István király, ő szüntetné meg ezt a harcot. Ezért a szentistváni államban mint magyar államban nem engedhető meg a céltalan lelkeket zavaró halászás. Reméljük, hogy az új idők ismét megoldják ezt a kérdést is,

Ezekben foglaltam össze évi jelentésemet. Most előterjesztem határozati javaslataimat :

1. A gyermekgondozás fejlesztése érdekében rendezzen az egyházmegye vasárnapi iskolai vezető tanfolyamot különösen a népesebb gyülekezetek bevonásával. Minden egyházközség a saját terhére rendelje meg a Fecske c. vezetők lapját évi 3 P.-ért. A vasárnapi iskolák évi perselypénzének fele külmissziói célra fordíttassék. Ahol lehet, meg kell alakítani a gyermekek között a külmissziói szövetséget a bibliai iskola keretében. A külmisszióra begyűlt adományokat külön kezelje az egyházmegyei pénztáros és küldje el a Ref. Külmissziói Szövetségnek, feltüntetve az adakozók neveit.

2. Rendezzen az egyházmegye körzeti ifjusági konferenciákat, az ifjusági munka fejlesztése érdekében ossza fel az egyházlátogatási körönkénti ifjusági körzetekre és a belmissziói előadó javaslata alapján válasszon ifjusági körzetgazdákat, akik az ifjusági megbizottal együtt felelnek a munkáért.

3. Mondja ki az egyházmegye, hogy kebelében a tél folyamán népfőiskolai tanfolyamot kíván rendezni lehetőség szerint. Ezirányban megkeresi a nagydobronyi és a nagykaposi egyházak presbitériumát. Az elnökség a missziói bizottság tagjaival a tanfolyamot idejében előkészíti. egyidejűleg megkeresi az egyházkerületi közgyűlést, hogy szorgalmazza a Sárospatakon felállítandó állandó népfőiskolát a kerület gyülekezeteinek támogatásával.

4. Hivja fel az egyházmegye a már működő ifjusági és leányköröket, hogy csatlakozzanak az Országos Központhoz és ezáltal növeljék a református ifjuság taborát, valamint hogy a tagsági díjul fejében olvashassák a Szövetség lapját: a Református Ifjuságot.

5. Keresse meg az egyházmegye az ungvári egyházat, hogy nem lenne-e lehetséges közös elhatározással egy református leányinternátust felállítani az ungvári egyház bérházában?

6. Rendelje el az egyházmegye a református árvák és elhagyottak számbavételét, hogy ennek megtörténte után, ha szükséges megalakítandó legyen a Szeretetszövetség megyénkbeli intézménye, ahol közösen gondoztatnának az árvák és elhagyottak minden bizonnyal célszerűbben és olcsóbban.

7. A lelkészözevények és árvák támogatására, minden gyülekezet szavazzon meg legalább 25 kg. búzát és az ebből befolyó összegből a jelzett célra egyházmegyénk alapítványt létesítsen a Szeretetszövetség őrszentmiklósi otthonában.

8. Bizza meg az egyházmegye Király Zoltán lelkész társunkat a külmisziói munka megszervezésével és irányításával.

9. Rendezzen az egyházmegye a ref. intelligencia részére konferenciát.

10. Kérje az egyházmegyei közgyűlés a missziói segély kiutalását.

11. A szlovák nyelvű reformátusok részére gondoskodni kell szlováknyelvre fordított vallásos iratokról, hogy közöttük is megindulhasson a belmissziói munka.

Javaslataim határozati erőre emelését kérve:

maradtam őszinte tisztelettel a Nagytiszteletű és Nagyságos Egyházmegyei közgyűlésnek

Csicser, 1941. szeptember 2.-án.

alázatos szolgálója:

GAÁL ISTVÁN

lelkipásztor, belm, előadó,

15/a. Jelentés az ungi egyházmegye területén levő tanyák 1940/41. évi lelkigondozásáról.

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Egyházmegyénk területén a tanyai hívek száma 376. Az eszenyi anyaegyházhoz 13 tanya tartozik. 96-szor volt ott istentisztelet. A tankötelesek rendszeresen jártak hittanórákra. Mindenféleképpen igyekeztek gondjukat viselni. Csak az a baj, hogy az eszenyi presbitérium nem akar áldozni erre a munkára. A lelkész saját zsebéből fizeti még a traktátusok és fuvarok költségét is. Mindamellelt ügyesen vannak centralizálva a tanyák. A 12. tanya közül 4 az anyaegyházba jár templomba, iskolába, biblia órára. A többi tanyáról egy központi fekvésű tanya állami iskolájába járnak istentiszteletre minden hónapban egyszer. Minden konfirmandus az anyaegyházban konfirmál, heti két káté órán készül erre. Olvassák az Örömhír ujságot, az Örömmüzenetet, valamint a lelkész jóvoltából másféle ujságokat is.

A kisdobronyi, kisgejőci, minaji és szürtei egyházhoz tartozó tanyákon élők oly közel esnek az anyaegyházhoz, hogy részükre külön lelkigondozás nem is szükséges.

Javaslataim a következők:

1. Az eszenyi tanyán élő hívek részére konventi missziói segély kiutalását kérje az egyházmegye. mert a tanyák 5 km.-re vannak az anyaegyháztól és a tanyán lakók egy kis gyülekezetet képeznek.

2. Szükséges lenne az eszenyi tanyák részére egy tanyai rádió beállítása. A költség fedezésére fordítson az egyházmegye minden gyülekezete egy vasárnapi perselypénzt és a jelen egyházmegyei közgyűlés ingyen ebédje ellenében, minden jelenlevő legalább 0:50 P. adományt adjon, arra a célra, hogy a rádiót megvehessük. Ha nem, akkor egészítse ki a begyűlt összeget az egyházmegye valamilyen alapból.

Javaslataim elfogadását kérve, vagyok őszinte tisztelettel:

GAÁL ISTVÁN

lelkipásztor, belm. előadó.

15/b. Jelentés az ungi egyházmegye területén levő szórványok gondozásáról.

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

28 szórvány tartozik megyénkhez. A jelentések szerint 481 lélek él a szórányokban. A korláthelmeci egyházhoz tartozók között

legnagyobb Szerednye, itt Balogh László ref. állami tanító jó segítségével a lelkipásztornak. Imaházat akarnak építeni. Havonként van istentisztelet. Olvassák sajtónkat is. A gyermekeket Balogh László tanító tanítja hittanra.

Az ungvári egyházhoz tartozik a többi szórvány. Ezek gondozása nincs megoldva. Egyideig Barra Zoltán gondozta őket, míg el nem távozott Ungvárról. Perecsenyben Engloner Emilia tanítónő végezte a hitoktatást. Itt volt urvacsoaraosztás is a nagy ünnepekben. A többi szórványban elfoglaltsága miatt, csak keresztelés, esketés, temetés alkalmával volt kint a lelkipásztor. A konvent által küldött Örömmüzenetet szétosztották.

A tankötelesek száma 45. A családok számát a jelentések nem tüntetik fel. Vallási sérelem sehol nem volt.

A jenkei egyházhoz tartozó szórványokban nem volt rendes gondozás, mert nem volt lelkész.

Határozati javaslataim a következők:

1. A karláthelmeci egyházhoz tartozó szórványok részére missziói segély kiutalását kérje az egyházmegye a konventtől.

2. Szavazzon köszönetet az egyházmegye a szerednyei tanítónak, valamint a perecsenyi tanítónőnek.

3. Az ungvári missziói lelkészi állás megszervezésének sürgősségét mondja ki az egyházmegye, mert ilyen nagy missziói területet csak egy önálló lelkész tud pásztoralni.

4. Addig, amíg ez meg nem valósul, kérje fel az egyházmegye Csomár Géza vajkóci lelkészt e misszió végzésére úgy, hogy kész kiadásait a szórványbeli hívek vagy az egyházmegye fedezi.

Javaslataim elfogadását remélve, maradtam őszinte tisztelettel:

GAÁL ISTVÁN

lelkipásztor, belm. előadó.

Egyházmegyei Közgyűlés a belmissziói előadó jelentését tudomásul veszi, fáradozásaiért és ügybuzgóságáért köszönetet szavaz. Konkrét javaslatait az em. egygsület megvitatása alá utalja és annak határozatától teszi függővé ez irányú további intézkedéseit.

Kimutatás az ungi egyházmegye területén élő tanyai hiekről.

1. Bajánháza	a. egyház	össz. lélekszáma	189	ebből tanyán lakik	
2. Báffa	"	"	110	"	
3. Palló	társ egyház	"	283	"	
4. Bés	anya egyh.	"	577	"	
5. Bező	"	"	686	"	
6. Zahar	leány egyh.	"	657	"	
7. Csap	anya egyh.	"	1462	"	
8. Csicsér	"	"	398	"	
9. Csongor	"	"	1546	"	
10. Eszeny	"	"	1746	"	294
11. Gálocs	"	"	199	"	
12. Iske	"	"	186	"	
13. Jenke	"	"	380	"	
14. Kereszt	leány egyház	"	222	"	
15. Tasolya	társ egyház	"	351	"	
16. Szentés	"	"	121	"	
17. Porosztó	"	"	24	"	
18. Kisdobrony	anya egyh.	"	1227	"	16
19. Kisgejőc	"	"	517	"	25
20. Kistrát	"	"	425	"	
21. Korláthelme	"	"	390	"	
22. Minaj	"	"	92	"	14
23. Kétergény	társ egyh.	"	124	"	
24. Homok	"	"	80	"	
25. Kereknye	"	"	16	"	
26. Mokcsakerész	anya egyh.	"	251	"	
27. Mogyorós	leány egyház	"	218	"	
28. Nagydobrony	anya egyh.	"	3491	"	10
29. Nagygejőc	"	"	657	"	
30. Nagykapos	"	"	620	"	
31. Nyarád-Mocsár-Kelecseny	"	"	431	"	
32. Dobóruszka	fiók egyház	"	16	"	
33. Nagyszelmenc	a. egyh.	"	284	"	
34. Szirénfalva	leány egyh.	"	364	"	
35. Palágy-Komoróc	a. egyh.	"	523	"	
36. Szalóka	anya egyh.	"	807	"	
37. Szürte	"	"	628	"	20
Átvitel :			20.298	"	379

	Áthozat	20.298		379
38. Tiszaágtelek a. egyház össz. léleksz.		647	ebből tanyán lakik	
39. Tiszaásvány „	„	551	„	
40. Tizasalamon „	„	629	„	
41. Ungcsegely „	„	169	„	
42. Veskóc leány egyh.	„	268	„	
43. Ungpinkóc a. egyh.	„	227	„	
44. Ungtarnóc „	„	136	„	7
45. Botfalva társ egyh.	„	112	„	
46. Ördarma fiók egyház	„	15	„	
47. Koncháza „	„	11	„	
48. Ungvár anya egyház	„	1959	„	
49. Vaján „	„	457	„	
50. Vajkóc-Mátyóc „	„	151	„	
51. Sárosmező „	„	370	„	
	összeen	26000	„	386

16. Olvastatott az Ungi Segélyegylet vezetôjének évi jelentése :

Nagytisztelëtü Egyházmegyei Közgyűlés!

Az Ungi Segélyegylet működésének 18-ik éve, amelyről ma jelentést teszek, a tagokra hárult teherviselés szempontjából, egyesületünk fennállása óta a *legsúlyosabb* volt. Mert igaz ugyan, hogy már az előző esztendőben is esedékessé vált *öt segély* kiutalása, — épenugy, mint ebben az esztendőben, — de mig a multban a megelőző három éven át semmit sem kellett befizetnünk és a jelentéstétel időpontjában még majdnem 7000 pengő volt a kintlevő követelés, ami miatt a segélyeket sem tudtuk azonnal kiutalni, addig most ebben az évben az ujabban esedékessé vált 12,000 pengő járulék az előző évi hátralék maradvánnyal együtt már majdnem 20,000 pengő befizetésének kötelezettségét jelentette, ami bizony a mi anyagi viszonyainkat tekintve *minden elismerést* megérdemlő kötelezettség teljesítést kívánt meg.

De meg is látszik az áldozathozatal eredménye ugy a kifizetett segély összegében (az előző évi maradvánnyal együtt 10,950 pengő segély fizettetett ki), mint a tartalékalap tőkájének emelkedésében (Kb. 6000. P.), ahol kb. 24 %-os növekedést mutathatunk fel ez egyetlen év alatt (Az előző évi tartalék-növekedés 40 %-os volt).

Igaz ugyan, hogy még mindig van 4000 pengőnyi kintlevőség, ami részben a fentebb előadott körülményekben leli

magyarázatát, részben pedig, – már csak az ügyvezető eljárásának igazolása szempontjából is, – közelebbi megvilágítást igényel.

Köztudomásu, hogy hivatalos levelezésünk portómentessége megszűnt, arra pedig nem fordíthatjuk a tartalékalapunk vagyona, hogy minden egyes részlet esedékességéről külön levélben adjunk értesítést a tagoknak, ami az adminisztráció munkáját nem számítva, megközelítőleg 50 pengő portókiadást jelentene minden esetben. Más megoldási lehetőség hiányában a két hivatalos egyházi lap útján tesszük közhírré a fizetésre való felhívásokat. Ebből azután az a baj származik, hogy sokan nem olvassák el az értesítést, sok világi és nyugdíjas tagnak nem is jár a hivatalos lap és így nem tudnak az esedékességről. A hátrálék felgyűl és akkor meg már nehéz megfizetni. Az ügyvezetőt az alapszabályok arra kényszerítik, hogy a hátrálékokat pereltetni kell. Az ügyvédi, birói költséggel a tartozás még nagyobbá lesz és az egész végrehajtási eljárás ódiúmat az ügyvezetőnek kell elviselni. Az e tekintetben nyert „*elismerő levelek*” egész gyűjteményét tudnám már felmutatni. Miután pedig az ügyvezetőnek a *saját zsebéből* fizetett portóköltségen kívül ez az egyetlen „*java-dalma*” – beláthatja mindenki, – hogy segélyegyletünk vezetése nem a legkivánatosabb és leghálásabb foglalkozás. Legyen szabad azonban ez alkalommal is felhívni a világi urak, tanítóink és nyugdíjasaink figyelmét arra, hogy a Sárospataki Református Lapokat, a szerkesztőséggel történt megállapodásom szerint *féláron, – évi öt pengőért, –* rendelhetik meg és abban mindenkor megkapják a szükséges értesítéseket. Ennyi áldozatot különben az egyházi sajtó is megérdemel.

Külön kell szólanom azokról, akik (már csak Abaujban) még mindig nem akarják megérteni, hogy az egyesület kötelezett tagjainak *felmentést nem adhat*, mert minden kivételezéssel olyan precédenst szolgáltatna, amely lehetetlenné tenné az utánpótlás biztosítását és az egész intézmény fennmaradását veszélyeztetné. Ugy gondolom, hogy az *egész egyházmegyei közgyűlés egyhangu véleményét* fejezem ki, amikor kijelentem, hogy mi ehhez a minden tekintetben teljesen bevált és mindnyájunk érdekeit önzetlenül szolgáló közhasznú intézményünkhöz *feltétlenül ragaszkodunk és annak fenntartását minden renitenciával szemben is biztosítani kívánjuk*. Ehhez azonban szükséges, hogy az alkotó U n g i és A b a u j i egyházmegyéék – úgy mint a mult-

ban megtették, a jövőben is *igyekezzenek teljes érvényt szerezni azon határozatuknak*, amely az egyesület alapszabályait egyházmegyei törvény erőre emelte. Felbecsülhetetlen erkölcsi és pótolhatatlan anyagi kár származnék abból, ha egy pár renitens ember makacsságán megtörne az egylet életképessége és ennek következtében a mi viszonyaink szerint nagyon is számbaveendő anyagi veszteség érne több, mint 170 papi és tanítói családot!

Szinte bánt már a dolog, de kénytelen vagyok a folyton próbálkozó renitenciával szemben újra meg újra rámutatni arra, hogy mennyire nem lekicsinyelhető közérdekű működést fejt ki segélyegyletünk az által, hogy egyfelől ez idő szerint 1300-2000 pengőig terjedő egyszersmindenkori segélyben részesíti tagjait (és meg vagyok róla győződve, hogy a segély összege idővel emelhető is lesz,) másfelől pedig lehetővé teszi a tartaléktőkájének kamatoztatása révén az egyesület minden tagjának azt, hogy abból 1000, (sőt kivételesen 1500) pengőig terjedő kölcsönhöz juthasson. Ezzel mi *a segélyegyletünk révén* tulajdonképpen már meg is oldottuk azt a problémát, melyet O. R. J. O. intézményünk vezetősége olyan hosszú idő óta, de még mindig a megvalósulás reménye és kilátásai nélkül igyekszik megoldani és valóra váltani.

Meggyőződésem, hogy egyesületünk határainak kiszélesítésével maradék nélkül meg lehet oldani úgy a református lelkészi nyugdíjintézetnek, mint az élet és vagyon „önbiztosításnak” s ezekkel egyidejűleg a lelkészek és egyházközségek részére való kölcsönnyújtásnak olyan régóta vajudó és mindnyájunk által elsőrendűen vitálisnak elismert kérdéseit is.

Aminthogy a magunk érdekkörében az U. S. E. célkitűzéseinek megvalósítása által mi már meg is oldottuk.

Legyen szabad e helyen kérelemmel fordulni a nagytisztelhető Abauji egyházmegyéhez az iránt, méltóztassék egy hivatalos egyházmegyei tudósító kirendelése által intézkedni a felől, hogy a lelkészi állásokkal kapcsolatban előforduló változások (halálozás, nyugdíjazás, elköltözés, új lelkészek beiktatása, álláscsere) velem azonnal közöltessenek, hogy így a tagok nyilvántartásával kapcsolatban a helyzet nem ismerése folytán bekövetkezhető tévedések elkerülhetők legyenek.

Kívánatos, hogy ne ismétlődhessék meg az e sajnálatos dolog, hogy egy egyesületi tag hónapokon keresztül nem került

be a nyilvántartásba, ugyanakkor pedig egy másikat már be is pereltettem a hátrálékáért – mielőtt még állásába be lett volna iktatva!

Tekintettel azon körülményre, hogy egyesületünk tagjai létszámának megnövekedése folytán a számadás vezetésével járó adminisztrációs munka is nagyobbá és komplikáltabbá vált, tisztelettel kérem a közgyűlés jóváhagyását arra, hogy egyesületünk számadásai ezután ne gyűléstől-gyűlésig, hanem a polgári évek szerint vezetessenek.

Az előző jelentésem óta, vagyis 1940. évi június 1-től 1941 évi augusztus 31-ig eltelt 15 hónapról egyesületünk számadásai a következő képet mutatják:

1. Pénztári forgalom.

Bevétel volt	20,366.54 P	
Kiadás	19,446.34 P	
		<hr/>
Készpénzmaradvány	920.20 P	
Ebből Szlovenszón van	868.16	
Nagykaposi Hitelszövetkezetben	52.04	<hr/>
Együftt	920.20 P	

2. Vagyonkimutatás.

A tartalék tőke előző évi vagyona	18,215.47 P	
XXV. sz. segélyből tőkésítve	965. –	
XXVI. sz. „ „	1040. –	
XXVII. sz. „ „	1025. –	
XXVIII. sz. „ „	1290. –	
XXIX. sz. „ „	980. –	
Pósa Péter visszamenőleg fizetett	105. –	
Kamat és késedelmi kamatokból	1589.38	
XXX. sz. járulékra kivetés	2580. –	
Előre fizetett járulék	15. –	
Esedékes kölcsönkamatok	912.83	
Sekkezelési költség a banknak		72.54
Leírás a kilépett tagok hátrálékai címén		770. –
		<hr/>
Összesen	28717.68	842.54
Levonva a kiadást	842.54	
		<hr/>
Különbözet, mint az egyesület vagyona	27875.14	

Áthozat	27875.14
Levonva a járulék-fedezetet	<u>2595. -</u>
Marad, mint a tartalékalap tiszta vagyona	25280.14
Előző éven volt (a kamatköveteléssel együtt)	<u>19253.48</u>
Növekedés	6026.66 P = 24 ⁰ / ₀

3. A tényleges vagyon elhelyezése :

Kötvényeken	23044.51 P
Kintlevő kamatkövetelés	912.83
Járulék követelés	2997.60
Készpénz Szlovenszón	868.16
Készpénz a bankban	<u>52.04</u>
Összesen	27875.14 P

4. Kifizetett segélyek :

I-XXIV. sz. segélyek	26918.57
XXV. sz. özv. Gönczy Gábornénak	1600. -
XXVI. sz. özv. Szakal Istvánnénak	1600. -
XXVII. sz. özv. Kiss Ferencnének	1600. -
XXVIII. sz. Szabó Lajos örököseinek	1320. -
XXIX. sz. özv. Haraszty Károlynénak	1600. -
XXV.-XXIX. együtt	<u>7720. -</u>
I-XXIX. összesen	34638.57 P

Végül jelentem, hogy egyesületünknek a jelenleg még be nem töltött hat lelkeszi állást (Tizasalamon, Tiszaásvány, Ungvár, Sárosmező. Kassa és Fulókércs) nem számítva, ez idő szerint 171 tagja van, akik közül lelkesz jellegű 137, tanító 23, világi 11. Aktiv tisztviselő 154, nyugdíjas 17. Az ungi egyházmegyéhez tartozik 62, az abaujhihoz 76, szlovák megszállás alatt él 5 és egyéb jogositott 28.

Jelentésem tudomásulvételét kérve, magamat a nagyf. Egyházmegyei közgyűlés jóindulatába ajánlom és vagyok

Vaján, 1941 augusztus 31.

kész szolgáljuk
KÖMIVES SÁNDOR
az U. S. E. ügyvezetője.

Közgyűlés a jelentést tudomásul vette.

17. Olvastatott az egyházmegyei segélyosztó bizottság 1941. évi szeptember hó 3.-án Ungváron felvett jegyzőkönyvében foglalt javaslat az 1940. évi segélyek szétosztásáról: E szerint segélyben részesülnek a P. Horváth Mária és Simon alapítvány kamataiból: Ungcsepely kap épületjavításokra 50 P., Szerednye templomépítésre 500 P., Kisdobrony javításokra 200 P., Jenke a parókhia renoválására 100 P., Korláthelmec templomrenoválásra 150 P., Csap adósságtörlesztésre 100 P., Ungvár részére javításokra az 1941. évi kamatok terhére javasol a bizottság 500 pengőt előjegyezni.

Ugyancsak a P. Horváth Mária és Simon alapítvány kamataiból nyer Király Zoltán 50 P., Nagy Sándor 50 P., Bittó Béla 80 P., Juhász Imre 100 P., Kőmives Sándor 120 P., Ónody Géza 50 P., Bodnár Lajos 30 P., Nagy Miklós 50 P., és Lapis Károly 50 P. segélyt. A Bernáth Zoltán alapítvány kamatait, 90 pengőt Bodnár Lajos kapja. Az egyházmegyei Özevegyárvatárból Pataky Pálné 50 P., Morvay Ilona 100 P., Bacskay Erzsébet 6610 P. és Egyed Béláné 50 F. rendkívüli segélyt nyernek.

Közgyűlés a jelentést elfogadja és a javaslatot határozati erőre emeli.

18. Egyházmegyei közgyűlésünk a következő szabályrendeletet tárgyalta és fogadta el az Egyh. T. I. t. c. 112. §b. pontja alapján:

I. Szabályrendelet az egyházmegye tisztviselőiről.

Egyházi Törvények: I. t. c. 86. §.

1. §. Az egyházmegye tisztviselői:

- A. esperes,
egyházmegyei gondnok,
5 papi tanácsbíró
5 világi tanácsbíró
papi főjegyző
világi főjegyző
2 papi jegyző
2 világi jegyző

egyházmegyei ügyész. Az eddig felsorolt tisztviselőket az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek presbitériumai választják az E. T. §-ainak rendelkezései szerint.

B. Egyházmegyei pénztáros,
számvevő,
könyv- és levéltáros. Ezeket a tisztviselőket az egyház-
megyei közgyűlés választja.

2. §. Az egyházmegyei tisztviselők választásához általános
többség szükséges. Megbízatusuk az E. T. I. t. c. 88. §.-a ér-
telmében 12 évre szól.

3. §. Papi tisztségre csak az egyházmegye területén mű-
ködő lelkész választható meg, világi tisztségre minden református
magyar állampolgár megválasztható, aki a presbiterséghez
megkivánt követelményeknek megfelel.

4. §. Az egyházmegyei tisztviselő tisztét az egyházmegyei
közgyűlés előtt tett esküvel foglalja el, aki a már egy izben vi-
selt tisztségre újból megválasztódik, — esküt nem tesz.

5. §. Ha az egyházmegyei tisztviselő az egyházmegyei köz-
gyűlésről, vagy mint bíró a bírósági ülésről három izben igazo-
latlanul elmarad, tisztéről önként lemondott és helyének betölté-
se iránt az egyházmegyei közgyűlés intézkedik.

II Szabályrendelet

az egyházmegyei pénztáros és számvevő feladatairól.

E. T. I. t. c. 105. §. 2. bekezdése.

1. §. Az *egyházmegyei pénztáros* kezeli az egyházmegye
tulajdonát képező és az egyházmegyei pénztárba gyümölcsözte-
tés vagy átmeneti kezelés céljából elhelyezett, vagy beutalt ala-
pítványokat, alapokat, tőkepénzeket épenugy, mint kivetit, behaj-
tás céljából kimutatja, beszédeti és illetékes helyére továbbítja
az egyházi főhatóság és annak szervei által kirótt járulékokat és
egyébb közadó természetű kivetéseket, vagyis az évenként be-
szolgáltatandó egyházmegyei, egyházkerületi, konventi, zsinati,
nyugdíjintézeti és közalapi járulék tartozásokat, kintlevőségeket
és költségeket és mindezekről szabályszerű számadási könyveket
vezet, zárszámadásokat és költségvetést terjeszt az egyházme-
gyei számvevőszék és azon keresztül az egyházmegyei közgyű-
lés elé.

2. §. A pénztáros az egyházmegye minden bevételei és
kiadásairól minden tételében nyugtákkal igazolt számadást vezet.
És pedig a közpénztáron kívül külön számadás vezetendő a
Pálóczi-Horváth Mária és Simon nevét viselő alapítvány forgal-

máról és adósairól, külön a többi egyházmegyei kezelésben lévő alapítványok, alapok és tőkepénzek forgalmáról és adósairól.

3. §. A Pálóczi–Horváth Mária és S. alapítvány évi zárszámadása az egyházmegyei jóváhagyáson kívül az egyházkerület közgyűlése elé is beterjesztendő felülvizsgálás és megerősítés végett.

4. §. A pénztáros jogosult felvenni és nyugtázni minden az egyházmegyét és alapjait illető bevételt, kifizetést azonban 5000 pengő összegben felül csak az esperes által láttamozott utalványra, vagy felsőbb egyházhatósági rendelkezés értelmében teljesíthet.

5. §. Kölcsönök megállapításánál és kiutalásánál a pénztárosnak csak véleményezésre van joga és a kölcsönöket csak az ügyész utasítása alapján folyósíthatja.

6. §. A pénztáros köteles az egyházmegyei pénztár hivatali helyiségében elhelyezett ingóságokat, pénzszekrényt a készpénzzel, kötvényekkel és számadási könyvekkel együtt tűzkár és betörés ellen biztosítani.

7. §. A pénztáros a reábizott mindennemű értékekért a vis maior eseteit kivéve teljes anyagi felelősséggel tartozik. 50000 pengőnél nagyobb értéket a saját kezelésében, illetve lakásán nem tarthat, hanem köteles a nagyobb értékeket valamely teljesen kifogástalan és megbízható pénzügyintézetben folyószámlán elhelyezve kezelni, amelyről pénzt kiutalni egyedül a pénztáros jogosult.

8. §. A pénztár állását, könyveit és mellékleteit az egyházmegyei számvevőszék évenként legalább egyszer, az egyházmegye elnöksége pedig bármikor felülvizsgálhatja és ellenőrizheti.

9. §. A pénztár kezelésének irányelveit és a pénztáros javadalmazását az egyházmegyei közgyűlés állapítja meg, ugyancsak az egyházmegyei közgyűlés vizsgálja felül és hagyja jóvá a számvevőszék véleményes jelentése alapján a pénztár zárszámadását és beterjesztett költségvetését is.

10. §. A pénztáros hivatalból tagja az egyházmegyei számvevőszéknek és előadója a segélyosztó bizottságnak.

11. §. Az egyházmegyei számvevőnek, mint a számvevőszék tagjának kötelessége ugy az egyházmegyei pénztár vizsgálatánál, mint minden az egyházmegye anyagi ügyeit illető dolgok-

ban az egyházmegyének és az egyházmegyei elnökségnek segítségére lenni. Saját hatáskörében felülvizsgálja az egyházközségek évi zárszámadásait és költségvetéseit és azokkal kapcsolatban megjegyzéseit és javaslatait magában foglaló jelentést terjeszt az egyházmegyei közgyűlés elé.

III. Szabályrendelet

az egyházmegyei tanítóképviselők számáról.

E. T. I. t. c. 107. §.

Az ungi református egyházmegye tanítói közül az E. T. I. t. c. 107. §. h. pontja értelmében – minden 12 tanerő után egy, – összesen 3 férfi tanítóképviselő választatik. a presbitériumok szavazata alapján. Megbízatusuk 6 évre szól.

IV. Szabályrendelet

az egyházközségi tisztségek felmentési díjáról.

E. T. I. t. c. 36. §. utolsó bek.

1. §. A javadalommal egybe nem kötött egyházközségi tisztséget, vagy más megbízatást, valamint az egyházközségi gondnoki tisztséget akkor is, ha javadalommal van egybekötve, az egyházközségnek minden olyan tagja, aki arra az egyházi törvények értelmében megválasztható, elfogadni és legalább egy éven át viselni köteles.

2. §. A tisztség viselése alól felmentés adható az E. T. I. t. c. 36. §.-ában felsorolt esetekben.

3. §. A felmentést a presbitériumtól kell kérni és ennek a felmentést megtagadó határozata ellen az egyházmegyei közgyűléshez lehet felebbezni, mely végérvényesen határoz.

4. §. A felmentést nem kapott egyháztag köteles az egyházi tisztséget viselni, illetőleg a megbízatást betölteni és az azal járó feladatokat hiven teljesíteni, vagy felmentési díjat fizet.

5. §. A felmentési díjat az Ungi református egyházmegye közgyűlése a következőképen állapítja meg:

a.) egyházgondnokság alól	50 P.
b.) presbiterség alól	25 P.
c.) egyházfiszág alól	10 P.
d.) más egyéb egyházi megbízatás alól	5 P.

V. Szabályrendelet

a szavazást elmulasztó egyházközségek elleni eljárásról.

E. T. I. t. c. 23. §. utolsó bekezdése.

1. §. Ha az esperes egyházmegyei tisztségek betöltése, vagy egyházi főhatósági intézkedés folytán valamely felsőbb egyházi testület tagjainak megválasztása céljából szavazást rendel el, minden egyházközség presbitériuma köteles szavazati jogát gyakorolni és az egyházközség szavazatát a kitűzött határidőben a felhívásban megjelölt helyre pontosan beküldeni.

2. Az előirt nyomtatványon szabályszerűen kiállított szavazólapot a gyűlésen elnöklő lelkipásztor, főgondnok, vagy gondnok és a presbitérium jegyzője írja alá és az *egyházközség* pecsétjével kell ellátni.

3. §. A szavazólap szabályszerű kiállításáért és a szavazat beküldéséért a lelkész felelős. Ha e tekintetben mulasztást követ el, 5 pengő birságot fizet. Többször ismétlődő mulasztás esetén a megbírságoláson felül még fegyelmi büntetésben is részesítendő.

4. §. Kellőleg indokolt szavazatmulasztás esetén a birság megfizetése alól az esperes javaslatára az egyházmegyei közgyűlés felmentést adhat.

5. §. Minden egyházközség annyi szavazattal bír, amennyit a törvényes rendelkezések alapján részére az egyházkerületi közgyűlés megállapított.

VI Szabályrendelet

az egyházmegyei közgyűlésről elmaradó közgyűlési tagok irányában követendő eljárásról

E. T. I. t. c. 111. §.

Az Ungi református egyházmegye közgyűlése az egyházmegyei közgyűlésről elmaradó tagokkal szemben követendő eljárásra nézve a következő szabályrendeletet alkotja meg:

1. §. Mivel világi tisztviselőink nagy része állásuk, hivataluk és körülményeiknél fogva nem rendelkezhetik mindenkor szabadon az idejével, velük szemben az egyházmegye semmi kényszerítést nem lát indokoltnak. Kötelesek azonban akadályoztatásukat az esperesnek bejelenteni. Ezt a bejelentést a tanácsbírói és jegyzői kar világi tagjai lehetőleg már nyolc nappal a közgyűlés előtt tegyék meg.

2. §. Ha valamelyik világi tisztviselő három egymásután követ-

kező gyűlésről bejelentés nélkül elmarad, az E. T. I. t. c. 90§-a értelmében lemondotnak tekintendő és helyének betöltésére a választás elrendelendő.

3. §. Az egyházmegyei közgyűlésről indokolatlanul elmaradó lelkési tagok, épenugy a tanító képviselők is, esetről-esetre 10 pengő birságot fizetnek az egyházmegyei közigazgatási pénztárba.

4. §. Háromszori igazolatlan elmaradás után a mulasztó ellen a fegyelmi eljárás hivatalból megindítandó.

5. §. A gyűlésről elmaradó tagok akadályoztatásuk okait írásban a gyűlés előtt, vagy legkésőbb a gyűlés után 15 nap alatt az esperesi hivatalhoz jelentsék be. Igazolásukat az esperes a legközelebbi gyűlés elé terjeszti, s felettük az esperes javaslata alapján az egyházmegyei közgyűlés határoz.

6. §. A gyűlés tárgysorozatában érdekelt egyházközségek világi képviselője 5 pengő pénzbírság terhe mellett köteles a közgyűlésen jelen lenni.

7. §. Az egyházközséget, ha nem tanítóképviselő, a tanító is képviselheti.

VII. Szabályrendelet

az Ungi református egyházmegyében az egyházmegyei tanács szervezetéről és feladatáról.

E. T. I. t. c. 114. §.

Az Ungi református egyházmegye közgyűlése egyházmegyei tanácsot alakít, amelynek szervezetét és feladatait a következőképen állapítja meg:

1. §. Az egyházmegyei tanács hatáskörébe tartozik az egyházmegyei közgyűlés feladatai egy részének teljesítése útján a közgyűlés munkájának megkönnyítése és annak lehetőségessé tétele, hogy rendkívül sürgős esetekben az egyházmegyei közgyűlés nagyobb körülménnyességgel járó összehívása elkerülhetővé váljék.

2. §. Az egyházmegyei tanács az elnökségen kívül 8, 4 papi és 4 világi rendes és 4 póttagból áll. A világi tagok közül egy mindig az iskolák tanítóképviselői közül választandó.

3. §. A tanács tagjait az egyházmegyei közgyűlés a saját szavazati joggal bíró tagjai közül egy esztendőre választja.

4. §. Az egyházmegyei tanács hatáskörébe tartoznak a következő ügyek: a., egyházi felettes hatóságok rendelkezéseinek

végrehajtása tárgyában sürgős intézkedés. b., Felsőbb egyházi hatóságok jóváhagyását igénylő egyházközségi határozatok. c., Az esperesi és gondnoki állás kivételével az egyházmegyei tisztségek megüresedésének megállapítása és azok betöltésére a szavazás elrendelése. Az egyházmegyei tisztségről való lemondás elfogadása, valamint az esperesi és gondnoki állás megüresedésének megállapítása az egyházmegyei közgyűlés elébe tartozik. d., Az egyházközségek vagyoni vonatkozású határozatai ellen beadott felebbezések elintézése. e., Az egyházmegye iskolái körében szükséges intézkedések megtétele.

5. §. Az egyházmegyei tanács üléseit évenként egyszer, rendszerint tavasszal tarja, szükség esetén azonban az elnökég bármikor összehívhatja.

6. §. A tanács összehívására, tanácskozási rendjére, határozatképességére, határozathozatal módjára, jegyzőkönyvére, határozatai elleni felebbezésre és felelősségére vonatkozólag az E. T. I. t. c. 67–72 §§-ai az irányadók a következő módosítással: a., Az összehívásnak lehetőleg legalább 8 nappal előbb kell megtörténni és a tárgysorozat a tanácstagjaival lehetőleg előre közzendő. b., a tanácskozás vezetése az E. T. I. t. c. 109–110 §§. értelmében történik. c., Az egyházmegyei tanács határozata ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt az egyházkerületi közgyűléshez lehet felebbezni (E. T. I. t. c. 115. §.) d., A felebbezés az espereshez nyújtandó be és a felebbezésnek a határozat – illetőleg intézkedés végrehajtására halasztó hatálya nincs.

7. §. Az egyházmegyei tanács tagjainak felmerült költségeit az egyházmegye pénztára megterítheti.

VIII. Szabályrendelet

az egyházmegyei bizottságok szervezetéről és az egyházmegyei különleges megbízatású tisztviselők munkaköréről.

E. T. I. t. c. 117. §. és I. t. c. 85. §. f. pont 2. bekezdése.

1. §. Az Ungi református egyházmegye közgyűlése az E. T. I. t. c. 117. §.-a alapján, az I. T. c. 86–106 §§.-ban meghatározott munkakörrel az I. sz. szabályrendeletben felsorolt tisztviselői állásokat szervezte meg.

2. §. Az egyházmegyei közgyűlés megválasztotta a következő állandó bizottságokat:

- a.) Egyházmegyei tanács 10 taggal.
- b.) Hét egyház és iskola-látogató bizottság.
- c.) Építkezési bizottság.
- d.) Könyvtár bizottság
- e.) Közalapi és nyugdíjintézeti bizottság.
- f.) Missziói bizottság.
- g.) Segélyosztó bizottság.
- h.) Szavazatbontó bizottság.
- i.) Tanügyi bizottság.
- j.) Egyházmegyei számvevőszék.
- k.) Egyházmegyei Lelkész és Tanító egyesület. (Külön egyház hatóságilag jóváhagyó alapszabályai szerint működik.)
- l.) Ungi Segélyegylet. (Külön egyházhatóságilag jóváhagyó alapszabályai szerint.)

3. §. Mindezek a bizottságok az egyházmegyei közgyűlés és az egyházmegyei elnökség rendelkezésére állanak és a rendeltetésüknek megfelelő hatáskört töltek be.

4. §. Egyházmegyei Közgyűlésünk az egyházi Törvények 85. §. f. pont. 2. bekezdése alapján megszervezett Ungi Segély Egyletének vezetésére a segélyegyleti ügyvezetői tisztséget szervezte meg akinek a feladatait és hatáskörét az egyesület egyházhatóságilag is jóváhagyó alapszabályai határozzák meg.

IX. Szabályrendelet

a társ, leány és fiók egyházközségek jogviszonyáról és szavazati jogáról.

E. t. l. t. c. 17. §.

1. §. Az anya-, leány- és fiók egyházközségek, valamint az egy egyházközséget alkotó társegyházközségek egymásközi jogviszonyát és ezzel kapcsolatban az ebből származó jogokat és költségeket az egyházmegye az eddig érvényben volt megállapodások szerint kívánja fenntartani. Ahol eddig ilyen egyeség nem volt, ott az egymás közötti jogokat és kötelezéseket a társ-, leány-, és fiók egyházközségekben végzett lelkeszi szolgálatok és az egyházközségek által viselt közterhek aránya szerint kell meghatározni.

A már eddig is alkalmazásban levő, vagy akár ujonnan létrejött megállapodások két példányban felterjesztendők az egyházmegyére jóváhagyás végett.

2. §. A szavazati jog gyakorlásánál az az elv követendő, hogy ahol az iskolát fenn nem tartó anyaegyházközségnek szavazata a leányegyházközség által fenntartott felekezeti iskola jogcímén növekszik, ott a szavazást közös presbiteri gyűlés gyakorolja.

3. §. A lelkészválasztásban való részvételre vonatkozólag az az elv követendő, hogy ahol a társ-, leány- és fiókegyházközség a lelkészi állás fenntartásához fuvar és napidíjon felül az anyaegyházközségnek dologi kiadásaihoz is hozzájárul, ott a társ-, leány- és fiókegyházközségek választói névjegyzékbe felvett egyháztagjai a lelkészválasztásban is részt vesznek.

X. Az Ungi Segély Egylet szabályzata.

XI. Az UNGI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

közgyűlésének tanácskozási Szabályzata és ügyrendje.

1. §. Az egyházmegyei közgyűlést az E. T. I. t. c. 108. §-a értelmében évenként egyszer, ha szükség kívánja többször is, a kettős elnökség hívja össze, nyitja meg és vezeti tanácskozásait ezen ügyrendi szabályzat szerint.

2. §. A közgyűlés tárgyát képező ügyiratok, a közgyűlés előtt 14 nappal az esperesi hivatalhoz adandók be. A későbbben benyújtott iratok nem vétetnek tárgyalás alá. E szabály alól csak sürgős és halasztást nem tűrő esetek képezhetnek kivételt, ezeknek elbírálása pedig az esperes joga és kötelessége.

A közgyűlés tárgysorozatát esperes a lelkészi főjegyzővel állítja össze. A tárgysorozat sorrendje nagyjából a következő: közének, esperes imája, biblia olvasás, gondnok megnyitója, megalkulás, közgyűlési tagok igazolása, szavazatbontó bizottság jelentése, új tisztviselők eskütétele, bírósági ülés időpontjának kitűzése, esperes jelentése, egyéb jelentések, elnöki előterjesztések, változások bejelentése, szavazások elrendelése, egyházhatóságok rendelkezései, egyházak felterjesztései, testületek, egyesek beadványai, bezárás a lelkészi főjegyző imájával és énekkel.

3. §. A közgyűlés tárgysorozatát és az esetleg előre sokszorosított esperesi jelentést a tagoknak előzetes átnézésre ki lehet adni. Esperes a beérkezett ügyiratokat közgyűlés előtt az egyházmegyei jegyzőknek esetleg külön előadóknak kiadja tanulmányozás, előadás és javaslatétel végett.

4. §. A tárgyalás a tárgysorozat rendjében történik, esetleges indítványra azonban a közgyűlés soronkívül is vehet tárgyalás alá egyes pontokat. Napi rend előtti felszólalásra az elnökség ad jogot, ebben a tekintetben határozat hozatalnak helye nincs.

5. §. A közgyűlésen csak közgyűlési tag szólalhat fel, nem közgyűlési tagnak a közgyűlés engedheti meg a felszólalást. A tárgyhoz szólni kívánók az elnökség által megbízott jegyzőnél jegyezhetik elő magukat, a felszólalás a feljegyzés sorrendjében történik, a zárszó azonban az előadót illeti meg.

6. §. Ugyanazon tárgyhoz bárki csak egyszer szólhat.

7. §. Azt a felszólalót, aki a tanácskozás tárgyától eltér, az elnökség a tárgyhoz való visszatérésre figyelmezteti s ha kétszeri figyelmeztetés is sikertelen marad, az elnökség azon ügy tárgyalására megvonja tőle a szót.

8. §. Az, aki személyeskedik, vagy a tanácskozás komolyságát sérti, vagy közbeszólásával zavart kelt, az elnökség előző megintése után, rendreutasítatik. Ha rendreutasítás után sem hagy fel a rendzavarással, az elnökség rendbirsággal sújtja.

9. §. Személyes kérdésben, vagy félreértett szavai kimagyarozása, vagy az ügyrendi szabályokra való hivatkozás címén, minden közgyűlési tag felszólalhat.

10. §. Az elnökség, az előadók és egyházmegyei ügyész az ügy megvilágítása végett a tanácskozás folyamán bármikor szólhatnak, az indítványozó azonban csak a vita bezárása után élhet a zárszó jogával.

11. §. Ha szólásra feljegyezve többé senki sincs és hozzászóló az elnökség szavára sem jelentkezik, a tárgyalást az elnökség befejezettnek nyilvánítja.

12. §. A tárgyalás befejezése után ez elnökség megkérdezi, hogy kíván-e a közgyűlés szavazást, ha nem, az előadói javaslatot határozatképen kimondja. Ha legalább 5 közgyűlési tag kifejezetten szavazást kíván, az elnökség elrendeli a szavazást, és pedig elsősorban az esetleges halasztó indítványra, ilyennek nem létében az előadói javaslatra, ha ez nem fogadtatnék el, a módosításokra.

13. §. Szavazásra elnökség teszi fel a kérdést. A kérdés úgy teendő fel, hogy arra igennel, vagy nemmel lehessen szavazni.

14. §. A szavazás felállás és ülve maradás által történik,

szükség esetén, vagy kívánatra az elnökség ellenpróbát is alkalmazhat.

15. §. Tíz közgyűlési tagnak a kérdés feltevése előtt az elnökséghez írásban beadott kérésére az elnökség névszerinti szavazást tartozik elrendelni.

16. §. Mikor a közgyűlés az egyházmegyét, mint testületet, vagy valamely hatósága alatt álló intézetet, illetve egyházközséget, vagy az egyházmegye területén lakó hiveket, vagy a közgyűlés egyes tagjait érintő ügyekben hoz határozatot, tíz közgyűlési tagnak írásban beadott kérelmére, az elnökség névszerinti szavazást rendel el s vagyoni felelősségük megállapíthatása végett úgy az igennel, mint a nemmel szavazók nevei a jegyzőkönyvbe irandók.

17. §. A szavazatot szavazás közben indokolni, vagy magyarázni nem lehet.

18. §. A közgyűlésen a jelenlevő tagok határoznak, érvényes határozat hozatalához azonban az elnökségen kívül az alkotó tagok $\frac{1}{4}$ részének jelenléte szükséges. Ha a közgyűlés igazolatlan elmaradások folytán nem lenne határozatképes, vagy a közben eltávozások folytán elvesztené határozatképességét, a szükségessé váló új közgyűlés tartásának költségeit az elmaradók, illetve eltávozottak viselik. Az elmarasztalást kimondó elnökségi végzés, annak kihirdetése után, minden további jogorvoslat kizárásával, végrehajtható.

19. §. Az egyházmegye által választott tisztviselők és hivatalnokok valamint bizottsági tagok választásánál a szavazás közfelkiáltással, vagy tíz közgyűlési tag kívánságára titkosan, szavazólapon történik.

20. §. A szavazatokat az elnökség a jegyzők által számoltatja össze s az eredményt, illetve annak alapján a határozatot azonnal kihirdeti. Szavazatok egyenlősége esetén a tárgyalást vezető elnök szavazata dönt.

21. §. A közgyűlési határozat ellen óvást, vagy ellentmondást a jegyzőkönyvbe felvenni nem szabad. A meghozott határozat ugyanazon közgyűlés folyamán meg nem változtatható.

22. §. A közgyűlés hitelesítő bizottságot küld ki, amely a hitelesítést 10 napon belül köteles elvégezni.

23. §. A jegyzőkönyvi kivonatokat a vonatkozó ügyiratokkal együtt az illetékes jegyző állítja ki és küldi meg a lelkeszi fő-

jegyzőnek, aki aláírja és felelősség terhe alatt küldi meg a feleknek a hitelesítéstől számított 14 napon belül. Az elnökség rendelkezése szerint azonnal is kiadandó. Az egyházmegyei lelkészi főjegyző a jegyzőkönyvi kivonatok kiadásáról és az azokhoz mellékelte iratokról, nyilvántartási naplót vezet és ennek kivonatát, esetről—esetre az esperesi hivatalhoz betérjeszti. Bármely egyházi, vagy polgári hatósághoz küldendő átiratok, feliratok, továbbá az üdvözlő és köszönő iratok, valamint a jogügyleteket tartalmazó okiratok, aláírás és továbbítás végett az esperesi hivatalhoz küldendők be.

24. §. A gyűlési jegyzőkönyvet a lelkészi főjegyző, akadályoztatása esetén pedig helyettese, rendezi sajtó alá és küldi szét oly módon, hogy az egyházközségek és közgyűlési tagok a közgyűlés utolsó napjától számított 90 nap alatt kézhez kapják a nyomtatott jegyzőkönyvet.

25. §. A jegyzőkönyvhöz tartozó ügyiratok, főhatósághoz szóló felterjesztések, azok hitelesítésétől számított 30 nap alatt, az eredeti jegyzőkönyvek pedig a nyomtatott jegyzőkönyvek elkészítése után azonnal az esperesi hivatalhoz küldendők s az esperes vagy megbízottja által az egyházmegyei levéltárba helyezendők.

Az Ungi református egyházmegye közgyűlése a fenti I.—XI. sorszámú szabályrendeleteket tárgyalta, elfogadta és megerősítés céljából a főtiszteletű egyházkerület közgyűlése elé tisztelettel felterjeszti.

19. A nyugdíj-bizottság 1930 évi október hó 3-i ülésében tárgyalta Kálniczky János bezóli lelkipásztor, Csomár Béla tiszvásványi lelkipásztor, valamint Komjáthy Gábor ungvári lelkipásztor nyugdíjaztatása iránti kérelmét. Bizottság, nevezett lelkipásztorok kérelmét a törvény által megkívánt okmányokkal felszerelve, s így indokoltnak találta, őket az E. T. IX. t. c. 9 §-nak a.) b.) pontjai, valamint a XI. t. c. 13 §-a értelmében nyugdíjazta és kérvényeiket nyugdíjuknak az államkincstár terhére leendő megállapítása végett a főtiszt. püspöki hivatal útján a főtiszt. és méltóságos Egyetemes Konventhez felterjesztette. — Ugyan azon bizottság 1940. évi október hó 30-i ülésében tárgyalta: Benkő Lajos iskei lelkipásztor nyugdíjaztatása iránti kérelmét. A bizottság a kérelmet a törvény által megkívánt okmányokkal felszereltnek, indokoltnak találta és az E. T. I. t. c. 9. §-nak a.) pontja értelmében a nyugdíj jogosultságot megállapította. A kérelmet a

nyugdijnak az államkincstár terhére leendő megállapítása végett a főtiszteletű és méltóságos Konventre felterjesztette.

Tudomásul vétetett.

20. Olvastattak az egyházmegyei Tanács ülésein felvett jegyzőkönyvek :

a.) Az 1940. évi október 21.-én tartott ülésen tárgyalatott :

1. a szirénfalvai leányegyház kántor–tanítói díjlevele. A Tanács a kellő formában kiállított és felszerelt díjlevelet jóváhagyta és megerősítés végett a Főt. Egyházkerületre terjeszteni rendelte.

2. Kőmives Sándor e. m. tanácsbíró jelentést tett a korláthelmeci parókhia, lelkészválasztás és egyházi számadások ügyének kivizsgálásáról. A Tanács a jelentést tudomásul vette.

3. Kőmives Sándor jelentést tett a jenkei II.-ik tanerő, Ludvig Károly és neje református vallásra való áttérése, a lelkészválasztás előkészítése, a lelkési díjlevél, valamint a társegyházakkal való jogviszony ügyének kivizsgálásáról. Egyházmegyei Tanács a nagy körültekintéssel megejtett vizsgálatról szóló jelentést megnyugvással vette tudomásul.

4. Ludvig Károly jenkei kántor–tanítónak a köteles kántori vizsga alól való felmentése iránti kérelmét elutasította.

5. Lapis Károly volt kisgejőci segéd lelkésznek betegségére valamint nehéz anyagi helyzetére való tekintettel a P. Horváth Mária alapítvány kamataiból 250⁰⁰ – pengő egyszersmindenkori rendkívüli segélyt utalt ki.

6. Egyed Béláné nyug. lelkészözvegy anyagi támogatás iránti kérelmének teljesítését az egyházmegyei Tanács az Elnökségre bízta.

Tudomásul vétetett.

b.) Az egyházmegyei Tanács 1941. évi március hó 12.-én tartott ülésén tárgyalta :

1. Csomár Béla tisztaósványi lelkipásztor három havi betegszabadság iránti kérelmét. Indokai alapján a kérelmet teljesítette.

2. Az egyházi törvényekben előírt szabályrendeletek elkészítésével : Kőmives Sándor papi főjegyző bizatott meg.

3. A szürtei egyházközség kérte, hogy a sztrpai 302. számú tkvi betétben foglalt 1 kat. hold területű erdőbirtokának 800 – pengőért förtént eladását hagyja jóvá az egyházmegye.

A Tanács, miután az ügyet rendben levőnek találta, a szürtei egyházközség adásvételi szerződését jóváhagyta.

4. Gencsy Béla szürtei lelkipásztor kérte a javadalmát képező lelkészi földekből 5 hold föld 1940. évtől számított két évre bérbeadásának jóváhagyását. Tanács a kérelmet teljesítette.

5. Az Ungvári Református Kör beteresztett alapszabályait a Tanács jóváhagyta és megerősítette.

6. A sárosmezői egyházközségnek a Hangyával kötött bérleti szerződése kiegészítés végett visszaadott.

7. Kiséry Béla nagydobronyi hitoktatónak 1940. évi szeptember hó 1.-től történt megválasztását az egyházmegyei Tanács tudomásul vette és a választást, valamint a javadalmát meghatározó díjlevelét a maga részéről megerősítette.

Tudomásul vétetett.

21. Az időszaki bíróság által tárgyalt ügyek :

a.) Gönczy Pál nagydobronyi lelkipásztort az igazoló Bizottság határozata alapján ellene emelt fegyelmi vétség vádja alól felmentette, de köteles az eljárás folyamán felmerült és az esperes által a pénztáros kimutatása alapján megállapítandó költségeket megtéríteni. Az ítélet jogerős.

b.) Az ungvári kir. tanfelügyelőség feljelentése alapján az egyházmegyei ügyész vádat emelt Nagy István és neje szül. Pokorny Erzsébet bési református tanítók ellen az E. T. VI. t. c. 46. §-nak 1. 3. és 7. pontjaiba ütköző fegyelmi vétségek és mulasztások miatt. Bíróság a panaszottak bűnösségét megállapította és mindkettőjüket az E. T. VI. t. c. 47. §-nak a.) pontja alapján feldésre és 30 pengő bírósági költség megfizetésére ítélte. Az ítélet jogerős.

c.) Kormos Gerő ungvári tanítót az ungvári kir. tanfelügyelőség feljelentése alapján ellene az E. T. VI. t. c. 46. §-nak 7. pontjában ütköző vétséggel kapcsolatos vád és következményei alól felmentette.

d.) Bíróság K. Kovács Péter és társai tizasalamoni lakosok a tizasalamoni lelkészválasztás ellen beadott telebbezését elutasítva, Mitró István bajánházi segédlelkésznek tizasalamoni lelkipásztorrá történt megválasztását törvényesnek mondta ki. Egyben kötelezte panaszosokat összesen 650.- pengő eljárási költségnek megfizetésére.

22. A korláthelmeci lelkészválasztás megejtésére kiküldött bizottság jelenti, hogy a lelkészi állásra 1940. évi október hó

27.-én meghívás útján Dévay József segédlelkész lett egyhangulag megválasztva.

Ugyancsak a beiktatás megejtésére kiküldött bizottság jelenti, hogy Dévay Józsefet 1940. november 24.-én ünnepélyes istentisztelet keretében állásába be is iktatta.

Közgyűlés a választást a maga részéről megerősíti, a beiktatást tudomásul veszi és a lelkészválasztásról – tudomásul vétel végett – a főtiszteletű egyházkerületre jelentést tesz.

23. A jenkei lelkészválasztás megejtésére kiküldött bizottság jelenti, hogy a halálozás folytán megüresedett lelkészi állásra 1941. évi február hó 9.-én meghívás útján Kovács Bertalan bodrogszentesi segédlelkész lett egyhangulag megválasztva.

Ugyancsak a beiktatás megejtésére kiküldött bizottság jelenti, hogy Kovács Bertalant 1941. évi március hó 23.-án ünnepélyes istentisztelet keretében állásába be is iktatta.

Közgyűlés a választást a maga részéről megerősíti, a beiktatást tudomásul veszi és a lelkészválasztásról – tudomásul vétel végett – a főtiszteletű egyházkerületre jelentést tesz.

21. Az iskei lelkészválasztás megejtésére kiküldött bizottság jelenti, hogy a nyugdíjazás folytán megüresedett lelkészi állásra 1941. március 2.-án meghívás útján Csatlós Sándor nagykaposi segédlelkész lett megválasztva.

Ugyancsak a beiktatás megejtésére kiküldött bizottság jelenti, hogy Csatlós Sándort 1941. április 6.-án ünnepélyes istentisztelet keretében állásába be is iktatta.

Közgyűlés a választást a maga részéről megerősíti, a beiktatást tudomásul veszi és a lelkészválasztásról – tudomásul vétel végett – a főtiszteletű egyházkerületre jelentést tesz.

25. A tiszasalamoni lelkész beiktatásra kiküldött bizottság jelenti, hogy a halálozás folytán megüresedett lelkészi állásra 1940. június 4.-én megválasztott Mitró István segédlelkész választását a főtiszteletű egyházkerületi bíróság 1941. augusztus 5.-én hozott ítéletével megerősítette, így a beiktatását ünnepélyes istentisztelet keretében 1941. augusztus 24.-én elvégezte.

Közgyűlés Mitró István tiszasalamoni lelkészi állásába való beiktatását tudomásul veszi és hivatalba lépéséről a főtiszteletű egyházkerületnek jelentést tesz.

26. Papp Zoltán és Csatlós János segédlelkészek az egyházmegye kebelébe való felvételüket kérik.

Közgyűlés Papp Zoltán és Csatlós János segédlelkészek kérelmét csatolt okmányaik alapján teljesíti

27. Az egyetemes konvent 1941 évi május hó 6–8 napjain tartott ülésében 117. szám alatt foglalkozott Dr. Kiss Ferencnek, az Országos Református Szeretetszövetség igazgatójának ama javaslatával, hogy az Egyetemes Konvent a missziói bizottság útján terjessze fel véleményét a zsinat elé az érdekelt intézmények vezetőinek meghallgatása után a szeretetintézmények centralizálásáról, a szeretetmunkának egyöntetű, egyházi hatóság alá helyezése és ellenőrzése céljából. Az egyetemes konvent a missziói bizottság véleménye alapján szükségesnek és kívánatosnak látja a szeretetmunka egyházi megszervezését és végzését, de határozat hozatal előtt az egyházmegyék véleményét akarja megismerni.

Az ungi egyházmegye közgyűlése az egyetemes konvent elé terjesztett javaslatot elfogadja és kívánja a szeretetmunka egyházi megszervezését és végzését úgy, amint a konventi missziói bizottság törvény szerint javasolta, mert ezzel ez a munka intézményesen bekapcsolódik a korszerű egyházi munkák közé és törvényszerű megoldást nyer az egyház szeretetmunkája.

28. Az ungvári református egyház tekintettel arra, hogy 4–90 km.-ig terjedő távolságban 36 szórványban 336 lélek gondozása van reábizva, melyet lelkésze ungvári elfoglaltsága miatt pásztorolni nem tud, egyházi és nemzeti érdekből szükségesnek tartja egy, csak ezekkel foglalkozó missziós lelkészi állás szervezését. Kéri az egyházmegyét, hogy ügyét magáévá téve, járjon közbe érdekében a főtiszteletű és méltóságos Egyetemes Konventnél.

Közgyűlés az ungvári egyház kérelmét jogosnak egyházi és nemzeti érdekből szükségesnek tartva az ügyet magáévá teszi és miután feltétlenül szükség van egy ungvári missziós lelkészi állás szervezésére, — pártolólág terjeszti fel a kérelmet a Főtiszteletű Egyházkerületre további eljárás végett.

29. A kisdobronyi ref. egyház 1941. február 1.-től havi 45. pengő káplántartási díj megállapítását és kiutalását kéri.

Közgyűlés a kisdobronyi ref. egyház kérelmét pártolólág terjeszti fel a Főtiszteletű Egyházkerület útján a Főtiszteletű és Méltóságos Egyetemes Konventhez.

30. Olvastatott a kisdobronyi lelkész és gondnok kérelme 1000 P. egyházmegyei kölcsön felvételének engedélyezése iránt. A pénzre az iskola renoválásához van szükségük. Fedezetül az egyházközség adósegélyét kötik le. Presbiteri és közgyűlési határozat hiányzik.

Közgyűlés a kisdobronyi egyház kérelmét teljesíteni akarja de a törvényes előírásoktól eltekinteni nem lehet. Utasítja a lelkészt, hogy kérelmüket a szükséges okmányokkal felszerelve mutassák be az esperes urnak, aki a kért kölcsönt ki fogja utalni, ha az egyházmegyeyel pénztárban kölcsön kihelyezhető pénz lesz.

30/a. A kisdobronyi ref. presbitérium az egyház csekély teherbíró képességére és a hívek káplánellenes hangulatára hivatkozva az egyházmegyétől évi 540'— pengő káplántartási segély kiutalását kéri, ellenesetben a káplánállás megszüntetését kívánja.

Közgyűlés a kisdobronyi presbitérium kérését elutasítja, mivel 540 pengő segély kiutalására fedezettel nem rendelkezik. A káplántartási jog feladását azonban nem engedi meg, hanem úgy határoz, hogy a kisdobronyi káplán működési helyének kijelölését az esperes urra bizza.

31. A csongori egyházközség hívei évek óta nem képesek a behivatalnokok helyi javadalmát kifizetni. A felgyűlt hátrélékok kiegyenlítésére 14.000'— pengő átmeneti kölcsön felvételének engedélyezését kéri az egyház. A szükséges presbiteri és közgyűlési határozat csatolva. A kölcsön fedezetéül az urbéres gazdatanács által megszavazott segélyt, az évi egyházi adót és a kint levő terményjárandóság behajtásából befolyó összeget jelölik meg fedezetül.

Közgyűlés utasítja a csongori egyház előljáróságát, hogy a beadványhoz csatolja még az egyházközség költségvetését annak megállapíthatására, hogy az évi egyházi adó milyen hányadában használható fel a felveendő kölcsön fedezetéül, ugyancsak csatolja az adósok kimutatását, a gazdatanács által kilátásba helyezett segély összegszerű megnevezését és biztosítékát, végre csatolja a felveendő kölcsön kifizetési tervzetét. Ezek felmutatása ellenében az esperes a közgyűlés felhatalmazása alapján a csongori egyháznak a kölcsön felvételére az engedélyt megadja.

32. A salamoni egyházközség presbitériuma jelenti, hogy a parókhialis könyvtár elhelyezésére való hivatalos szekrénye hiányzik. Eddig az esperesi szekrény szolgált annak pótlására, melyet az új esperes székhelyére szállítottak el. Kéri hogy az egyházmegye készíttessen szekrényt a salamoni egyházközség számára is.

Egyházmegyei közgyűlés a salamoni egyházközség kérelmének teljesítése előtt nem zárkózik el, a szekrényt alkalmilag be is fogja szerezni, jelenleg azonban nem tartja célszerűnek, hogy ilyen irányú kiadást a mostani gazdasági válság idején eszközöljön.

33. A sárosmezői egyházközség kéri, hogy a tőle 16 km. re fekvő fiókegyházát Tibát az egyházmegyei közgyűlés Ungvárhoz csatolja át. Előadja, hogy Sárosmezőről az odautazás 2 óra hosszat tart, míg Ungvárról a szobránci autobusszal menetrendszerűleg könnyen megközelíthető.

Egyházmegyei közgyűlés a sárosmezői hívek kérelmének indokaik alapján helyt ad és utasítja az ungvári lelkészi hivatalt, hogy a legriagyobb részt magyar anyanyelvű tibai hívek lelkigondozását és az egyházközség adminisztrálását a missziói szörványgondozást végző segédlelkésszel végeztesse addig is, amíg az Ungváron felállítandó missziói egyházközség létesítése révén ez a kérdés is megnyugtató végleges megoldást talál.

34. Az ungvári egyházközség presbitériuma kéri, hogy tekintettel az egyházközség speciális városi viszonyaira, engedékenység meg az ungvári egyházközségben a stólának a hivatalos megállapítástól eltérő olyan megállapítása, amely szerint a keresztelelésért 4 pengő, esketésért 10, temetésért 5, illetve 10 P., ugyanazért a sorompón kívül 10, illetve 20 pengő stólat szedhessenek a lelkészi funkciókért az utiköltség felszámítása mellett. A kántori stóla minden esetben a lelkészi stóla fele összegében lévén megállapítva.

Miután ezt a kérelmet a presbitérium adta be, amelynek helyi szabályrendelet alkotása törvényes jogai közé tartozik, közgyűlés a fenti határozatot tudomásul veszi és az ungvári egyházközség stóla rendezését megerősíti, kifejezetten hangsúlyozza azonban, hogy egyetlen szegénység igazolása, vagy egyéb méltányolást

érdemlő esetekben minden lelkészi (és kántori) funkció i n g y e n is elvégzendő.

35. Kormos Gerő ungvári tanító az Ungi Református tanító Egyesület nevében megkeresi az egyházmegyei Közgyűlést, hogy kötelezze el az iskolafenntartó egyházközségeket, miszerint a működésben levő tanítók és tanítónők részére kiállítandó arc-képes igazolvány költségeihez 16.– arany pengővel járuljanak hozzá, tekintettel arra, hogy az állam, mint iskolafenntartó 16.– aranypengőt biztosít ilyen címen a tanítóinak.

Egyházmegyei közgyűlés – hivatkozással az iskolafenntartó egyházak nagy terheire – a Tanító Egyesület kérelmét elutasítja.

36. A csongori egyházközség presbitériuma beterjeszti Kovács Bertalan tanító megválasztásáról szóló jegyzőkönyvét 3 példányban, kéri a megválasztott tanító beerősítését és tőle a hivatalos eskü kivételét. Az iratokból megállapítható az a szabálytalan eljárása a csongori egyházközség presbitériumának, hogy a törvényes 15 napi határidő letelte előtt már 5 nappal terjesztette be a választásról szóló jegyzőkönyvet. Közben Kovács Bertalan megválasztott tanító a 15 napi határidő lejárta előtt értesítette a csongori egyházközség presbitériumát, miszerint – Nagygejőcre történt megválasztása miatt – a csongori választást nem fogadja el.

Közgyűlés, a csongori presbitérium beadványát mint tárgytalant leveszi a napirendről.

37. Balla Dezső szalókai és Cseh Pál kisdobronyi tanítók eskütételre jelentkeznek.

Nevezett tanítók a hivatalos esküt közgyűlés színe előtt le tették.

38. A tizasalamoni egyházközség presbitériuma kéri annak megengedését, hogy az egyház tulajdonát képező Belinszki-féle 250 négyszögöl terjedelmű házas belsőségét, melyen egy semmi hasznát nem hajtó dűledező épület van, eladhassa és annak árán a kisajátítás alá kerülő Kleinberger-féle ingatlanból nagyobb (5–6 holdnyi) ingatlant vásárolhasson.

Egyházmegyei közgyűlés a salamoni egyház tervet jónak tartja és annak keresztülvitelében segíteni kíván, de nem lehet eltekinteni a törvényes előfeltételek betartásától és a kérvényt azzal adja vissza, hogy azt a szükséges mellékletekkel felszerelve terjesszék az

esperesi hivatal elé, ahol ezen határozat értelmében megkapják az egyházmegye részéről szükséges jóváhagyást.

39. A csongori egyházközség presbitérium kéri, hogy engedjék meg az egyházközség egyházfenntartási alapjának, 131 P. 79. fillérnek az egyházközségből eltávozó kántortanító ki-elégítésére ideiglenes kölcsönvétele.

Közgyűlés a kölcsönvételt megengedi, de kötelezi a csongori egyházat ezen elköltött alapjának adóságként nyilvántartására és arra, hogy a kölcsönvett összeget minél előbb fizesse vissza – illetőleg fizesse be kezelés végett az egyházmegyei pénztárba.

40. A csicséri egyház beterjeszti, az egyház tulajdonát képező Kisrét nevű 6 holdas kaszálójának 3 évre szóló bérlet-szerződését, jóváhagyás végett.

Közgyűlés a bérszerződést jóváhagyja.

41. Tárgyaltatott a kereszti leányegyház adófizető tagjainak, a jenkei lelkészlak építésével kapcsolatban megállapított adókulcs elleni felebbezése.

Közgyűlés a felebbezésnek helyt ad. Az adókulcs megállapítása ügyében hozott közgyűlési határozatot megsemisíti, részben formai okok, részben pedig az E. T. VII. t. c. 3. c. pontjában előirt rendelkezések be nem tartása miatt. Utasítja közgyűlés a kereszti egyházat, hogy az adókulcs megállapításánál figyelemmel legyen: a közgyűlés szabályszerű összehívására, a megjelentek névszerű szavazásának a jegyzőkönyvben való feltüntetésére is.

Az egyháziadót pedig az egyháztagok nemcsak az urbéritelek, hanem a tulajdonukat képező összes ingatlanok után kötelesek fizetni.

42. A veskóci leányegyházközség presbitériuma beterjeszti 4 példányban új kántortanítói díjlevelét és kéri annak megerősítését, valamint az egyházkerületi közgyűlésre való felterjesztését. Az új díjlevelnek a régi díjlevellel való összehasonlítása során kitűnt, miszerint a veskóci leányegyházközség presbitériuma két öl tűzifa elvonásával csökkentené a kántortanítói fizetést.

Közgyűlés a díjlevel csökkentése miatt, a veskóci leányegyházközség kérelmét elutasítja.

43. A tiszasalamoni református egyházközség Tiszasalamon község előljáróságával az 1941/42. iskolai évre megegyezést kötött a református iskola és a községi elemi népiskola együttműködésére (kooperálás). Tiszasalamon község előljárósága a református iskolaépület használatáért évi 150.- pengőt fizet, továbbá hozzájárul 50 %-ban az iskola tényleges kiadásaihoz. A tiszasalamoni egyházközség e megegyezés megerősítését kéri.

Közgyűlés a tiszasalamoni ref. egyházközségnek Tiszasalamon község előljáróságával kötött megegyezését jóváhagyja és megerősíti.

44. A csongori egyházközség presbitériuma betérjeszti 4 példányban új kántor-tanítói díjlevelét és kéri annak megerősítését, valamint az egyházkerületi közgyűlésre való felterjesztését. A presbitérium a régi díjlevel elavult tételeit törölte és új nagyobb értékű tételeket állított be és állapított meg.

Közgyűlés a csongori egyházközség kántor-tanítói díjlevelét megerősíti és az egyházkerületi közgyűlés elé pártolólág felterjeszti.

45. Egyházmegyei közgyűlésünk a legutóbbi közgyűlés óta megjelent VI-XV. számú esperesi körleveleket tudomásul vette.

46. A folyó évben tartandó egyházkerületi közgyűlésen egyházmegyénk képviselőiben esperesen és gondnokon kívül Nagy József és Dr. Szekeres Albin küldetnek ki (póttagok Ruzska Elek, Dr. Csomár Zoltán, Ritoók Lajos és Dr. Bakos István.)

47. Egyházmegyei közgyűlésünk elrendelte a jelen jegyzőkönyv kinyomatását azzal, hogy a szabályrendeletekről szóló mellékletei külön lenyomatban is megkészíttessenek és megküldessenek megőrzés és használat végett minden lelkészi hivatalnak és leányegyháznak.

A jegyzőkönyv megszerkeztésével és sajtó alá rendezésével Kőmives Sándor egyházmegyei papi főjegyző bizatott meg.

48. Jelen jegyzőkönyv meghitelesítésére a közgyűlés elnökségén és a jegyzői karon kívül a közgyűlés Ungváron lakó tagjai kérettek fel.

Meghitelesített Ungváron 1941. szeptember 10 napján.

Ujlaki Sándor sk. Nyomárkay Sándor sk. Kőmives Sándor sk.
Dr. Kiss Bálint sk. Juhász Imre sk. Gencsy Béla sk.
Nagy József sk. Dr. Csomár Zoltán sk. Móré Gábor sk.
Kovács Dániel sk.

J e g y e z t é k :

Kőmives Sándor papi főjegyző : 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 30, 31, 32, 33, 34, 38, 39, 45, 46, 47, 48.

Dr. Csomár Zoltán papi aljegyző : 9, 10, 19, 20, 21, 26, 35, 36, 37, 42, 43, 44, és a bírósági pontokat.

Nagy József papi aljegyző : 22, 23, 24, 25, 28, 29.

Gaál István belm. előadó : 27.

Móré Gábor világi aljegyző : 40, 41. sz.
jegyzőkönyvi pontokat.

B I R Ó S Á G I Ü G Y E K :

1. Komjáthy Gábor lelkipásztor és Kormos Gerő tanító ungvári behivatalnokoknak az ungvári lelkészi és tanítói alap kamatai tárgyában az ungvári presbitérium határozata ellen beadott felebbezését a bíróság elutasította, mivel a vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a panaszosok már eddig is jóval nagyobb összeget vettek fel a bérház tiszta jövedelméből kamatjövedelem címén, mint amennyi őket arányos részesedés címén jogosan megillette volna. Panaszosok az ítélet ellen felebbezést jelentettek be.

2. A minaj-ketergényi társegyházak peres ügyében a ketergényi hívek panaszát visszautasítva, úgy ítélte a bíróság, hogy a temető tulajdonjoga ezután is a ketergényieké, a fenntartási költség terhe pedig a temető fatermésének jövedelmével együtt a társegyházak közös terhe, illetve jövedelme legyen.

3. Ladányi István gálocsi egyháztagnak egyházi adó ügyével kapcsolatos panaszát a bíróság elutasította, kimondván, miszerint panaszos az érvényben levő adó kulcs szerint fizetendő egyházi adóján kívül köteles megfizetni a dologi teherként telek-könyvileg biztosított járandóságot is.

I. Melléklet.

Az Ungi Református Egyházmegye kezelésében lévő
Pálóczi-Horváth Mária és Simon
alapítványi pénztár 1940. évi zárszámadása.

	Bevétel	Kiadás
1. 1939. évi pénztármaradvány	571'25 P.	
2. Tőkevisszatizedésekből	5581'78	
3. Befizetett kamatokból	5086'36	
4. Ungvári föld bérletjövedelméből	51'25	
5. Kamatleírások a törlesztések után	106'93	106'93
6. Tőkekihelyezés		2325' -
7. Segélyek egyeseknek		1386' -
8. Segélyek egyházközségeknek		936' -
9. Banki folyószámlaköltség		11'75
10. 2 ^o /o kezelési költség a közigazgatási pénztárnak		1271'29
Összesen	11397'57 P.	6037'27 P.
levonva a kiadást	6037'27	
pénzmaradvány	5360'30	

Az alapítvány vagyonának állása

	az év elején	az év végén
1. Gyümölcsöző tőkepénz	71131'56 P.	67874'78 P.
2. Kint levő kamatkövetelés	12293'21	13854'91
3. Készpénz	571'25	5360'30

Az összes vagyon értéke 83999'02 87089'99

Vaján, 1941. január 1.

KÖMIVES SÁNDOR
em. alapítv. pénztáros.

II. Melléklet.

Az Ungi Református Egyházmegye Pálóci-Horváth Mária és Simon alapítványának 1941. évi költségvetése.

Sorszám	M e g n e v e z é s	Tőkevagyon		F e d e z e t				S z ü k s é g l e t					
				Előírt kamat	Egyéb bevétel		Tőkésítésre		Segélyezésre		Egyéb kiadás		
1	Leltár szerinti tőkeérték (Ebből kamat hátrálék)	87089 (13854)	99 91	5600	—								
2	1940. évben befizetett kamat					5085	36						
3	Egyházak segélyéből tartalékolva					678	12						
4	Ungyári föld jövedelme					51	25						
5	Kezelésért a közig. pénztárnak 1940.											1271	59
6	1940. évi segély egyházaknak								445	40			
7	„ „ lelkészek és tanítóknak								1386	—			
8	Szeretetszövetségnek az egyházakért								540	—			
9	Beretkei árvaháznak								150	—			
10	Hivatalos lapra											340	—
11	1941.-ben egyházak segélyezésére								1100	—			
12	„ „ lelkészek és tanítók								580	—			
13	Kezelési költség az 1941. évre											1400	—
14	1942. évre tartalékolandó segély											4000	—
15	Tőkésítésre							201	74				
	Összesen			5600	—	5814	73	201	74	4201	40	7011	59

III. Melléklet.

Az Ungi Református egyházmegyei pénztár kezelésében levő
Egyéb alapok pénztára
1940. évi forgalmának csoportosított kimutatása:

	Bevétel.	Kiadás.
1. 1939. évi pénztármaradvány	5933'53 P.	
2. Tőkevisszafizetésekből	6160'85	
3. Befizetett új tőkék	7843'20	
4. Kamatbefizetések	5402'62	
5. Államsegély	1299'60	
6. Befizetett járulékok	10025'38	
7. Átfutó tételek és vegyes bevételek	2485'45	
8. Kihelyezett kölcsöntőke		9550' — P.
9. Kifizetett kamatok		1830'78
10. Nyugdíjak		980' —
11. Személyi fizetések		2550' —
12. Kifizetett járulékok		9687'47
13. Visszafizetett tőkék és alapok		4422'75
14. Segélyek		5282'47
15. Fuvardíjak		123'02
16. Irószér, nyomtatvány		1089'12
17. Vegyes kiadások		1855'32
	<hr/>	
Összesen	39150'63	38488'93
	<hr/>	
Pénztármaradvány		661'70 P.

A pénztár vagyona 1940. december 31.-én.

1. Kötvényre kihelyezett tőke	76563'66
2. Kint levő kamatkövetelés	6535'06
3. Készpénz	661'70
	<hr/>
Összes vagyon	83760'42 pengő.

Vaján, 1941. évi január 1.-én

KÖMIVES SÁNDOR
em. alapítv. pénztáros.

IV. Melléklet

Az Ungi Egyházmegyei pénztár kezelésében levő tőkék 1940. évi forgalmának összesített kimutatása:

Sorszám	M e g n e v e z é s	Év elején		Bevétel		Kiadás		Év végén		E b b ő l			
										Készpénz és kötvény		Kamathátralék	
1	Özvegyárvatár	20785	96	1667	53	1520	37	20933	12	18733	12	2200	—
2	Közigazgatási pénztár	9789	74	15578	28	15268	56	10099	46	9099	46	1000	—
3	P. Horváth M. sirboltalapítvány	1966	—	118	—			2084	—	1884	—	200	—
4	„ gyűléstartási alapítvány	2991	40	179	50	170	90	3000	—	2700	—	300	—
5	Könyvtáralap	887	—	53	—			940	—	810	—	100	—
6	Leánynevelő intézeti alap	1033	—	62	—	50	—	1045	—	995	—	50	—
7	Szabó András alapítvány	166	—	10	—			170	—	150	—	20	—
8	Ásványi lelkészalap	179	80	11	20			191	—	171	—	20	—
9	Vajáni Mór élektalapítvány		—	350	—			350	—	350	—		—
10	Gencsy Ferenc alapítvány	170	20	10	20			180	40	160	40	20	—
11	Pinkóci lelkészalap	430	—	25	80	25	80	430	—	390	—	40	—
12	Tóth Lajos és neje alapítványa	649	70	212	80			862	50	782	50	80	—
13	Zsiró Istvánné alapítványa	165	30	10	—			175	30	155	30	20	—
14	Halász Mihály alapítványa	180	60	10	80			191	40	171	40	20	—
15	Bernáth Zoltán alapítványa	1393	50	106	50			1500	—	1400	—	100	—
16	Szilágyi Ferenc alapítványa	136	30	8	20			144	60	124	50	20	—
17	Palágyi lelkészalap	10642	85	633	57	631	42	10650	—	10050	—	600	—

Sorszám	M e g n e v e z é s	Év elején		Bevétel		Kiadás		Év végén		E b b ő l			
										készpénz és kötvény	kamathátrálék		
18	Palágyi orgona alap	76	45	66	15			142	60	132	60	10	—
19	Palágyi templomalap	18	40	1	10			19	50	19	50		
20	Segélyalap	310	02	71	60			381	62	361	62	20	—
21	Teol. internátus alap	18630	40	1117	80			19748	20	18348	20	1400	—
22	Vajáni Erdélyi alap	516	10	30	90			547	—	481	94	65	06
23	Vajáni közalap			400	—			400	—	400	—		
24	Salamoni orgonaalap	921	80	55	40			977	20	877	20	100	—
25	„ Berta Honor alapítvány	158	30	9	50			167	80	67	80	100	—
26	Átmeneti tőkék alapja	10000	—	1941	64	5941	64	6000	—	6000	—		
27	Ásványi harangalap	30	90	110	30			141	20	91	20	50	—
28	Lelkészek és tanítók rendk. segélyalapja	482	-	28	92	510	92						
29	Egyházközségek „ „	1597	70	141	26	1060	84	678	12	678	12		
30	Veskóci harmónium alap			169	20	169	20						
31	Kárpátaljai egyházmegyerész tőkái			4307	28	3589	28	718	—	718	—		
32	Gálóczi egyházi alapok			892	50			892	50	892	50		
	Összesen	84303	42	28395	93	28938	93	83760	42	77225	36	6535	06

V. Melléklet.

Az Ungi Református Egyházmegyei Pénztör „Egyéb alapjainak” költségvetése 1941.-évre.

Sorszám	Az aldpitvány vagy tőkepénz megnevezése	Leltár szerinti tőkeösszeg		Ebből kint levő kamat követelés	F e d e z e t				S z ü k s é g l e t				
					Előírt kamat		Egyéb bevétel		Tőkéstítésre		Segélyezésre és egyéb kiadás		
1	Egyházm. lelkészi özvegyárvtár	20933	12	2200	—	1255	98	157	—	166	80	1246	10
2	P. Horváth Mária sirboltalapítvány	2084	—	215	—	125	—			125	—		
3	P. Horváth M. gyűléstartási alapítv.	3000	—	200	—	180	—					180	—
4	Egyházmegyei könyvtáralap	940	—	100	—	54	40			54	40		
5	Leánynevelő intézeti alap	1045	—	100	—	62	70			12	70	50	—
6	Szabó András emlékalapítvány	170	—	20	—	10	—			10	—		
7	Ásványi lelkészalap	191	—	20	—	11	40			11	40		
8	Vajáni Mór András alapítvány	350	—			21	—					21	—
9	Botfalvai Gencsy Ferenc alapítvány	180	40	20	—	10	80			10	80		
10	Pinkóci lelkészalap	430	—	40	—	25	80					25	80
11	Szürtei Tóth Lajos és neje alapítv.	862	50	100	—	51	75	70	—	70	—	51	75
12	Ungmogyorósi Zsiró Istvánné „	175	30	20	—	10	50			10	50		
13	Záhonyi Halász Mihály alapítvány	191	40	20	—	11	40			11	40		
14	Bernáth Zoltán alapítvány	1500	—	150	—	90	—					90	—
15	Szeretvai Szilágyi Ferenc alapítv.	144	50	20	—	8	60			8	60		
16	Palágyi lelkészalap	10650	—	1000	—	639	—					639	—
17	Palágyi orgonaalap	142	60	15	—	8	50			8	50		

Sorszám	Az alapítvány vagy tőkepénz megnevezése	Leltár szerinti tőkeösszeg		Ebből kint levő kamat követelés		F e d e z e t				S z ü k s é g l e t			
						Előírt kamat		Egyéb bevétel		Tőkésítésre		Segélyezésre és egyéb kiadás	
18	Palágyi templomalap	19	50			1	20			1	20		
19	Egyházmegyei lelkesi segélyalap	381	62	40	—	22	90	20	—	42	90		
20	Teol. internátus alap	19748	20	2000	—	1184	80			1184	80		
21	Vajáni Erdélyi alap	547	—	50	—	32	80			32	80		
22	Vajáni egyházi alap	400	—			24	—			24	—		
23	Salamoni orgonaalap	977	20	100	—	58	70			58	70		
24	„ Berta Honor alapítvány	167	80	20	—	10	20			10	20		
25	Átmeneti tőkék alapja	6000	—			360	—					420	—
26	Ásványi harangalap	141	20			8	50			8	50		
27	Kárpátaljai egyházak segélyalapja	718	—			43	—	100	—			861	—
28	Gálócsi egyházi alapok	892	50	85	06	53	50			53	50		
29	Egyházm. közigazgatási pénztár	10099	46			606	—	5520	84	2200	—	3926	84
	Ö s s z e s e n	83082	30	6535	06	5042	43	5867	84	4116	78	7511	49

VI. Melléklet. Az Ungi Református Egyházmegyei

Sor- szám	M e g n e v e z é s
1	A tőke folyó évi kamatai — — — — —
2	Kezelési költség a P. Horváth M. alapítványtól
3	Kezelési költség egyéb alapoktól — — —
4	Egyházközségek közig. járulékából — — —
5	Egyházmegyei jegyzőkönyvek árából — — —
6	Bírósági költségekből — — — — —
7	Büntetéspenzekből — — — — —
8	Banki és késedelmi kamatokból — — — — —
9	Közigazgatási államsegélyből — — — — —
10	Egyébb bevételek — — — — —
11	Kerületi közgyűlési küldöttségnek — — —
12	Számvevőszék költségei — — — — —
13	Bírói vizsgálatok költségei — — — — —
14	Jegyzőkönyv kinyomatására — — — — —
15	Postaportók megtérítése — — — — —
16	Nyomatványokért — — — — —
17	Betörés elleni biztosítás — — — — —
18	Esperesi tiszteletdíj — — — — —
19	Papi főjegyző tiszteletdíja — — — — —
20	2 papi jegyző tiszteletdíja — — — — —
21	Egyházmegyei pénztáros tiszteletdíja — — —
22	Közalapi és nyugdíjintézeti jogkezelőnek — — —
23	Egyházmegyei ügyész tiszteletdíja — — —
24	Egyházmegyei számvevő tiszteletdíja — — —
25	Tanügyi bizottsági elnök tiszteletdíja — — —
26	Előre nem láthatókra — — — — —
27	Tőkésítésre — — — — —
Ö s s z e s e n :	

közigazgatási pénztár költségvetésének részletezése

F e d e z e t				S z ü k s é g l e t			
Előírt kamat		Egyéb bevétel		Tőkésítésre		Egyéb kiadás	
606	—	1400	—				
		1155	09				
		1314	75				
		126	—				
		100	—				
		10	—				
		100	—				
		1300	—				
		15	—				
						300	—
						50	—
						100	—
						400	—
						200	—
						300	—
						11	—
						1200	—
						150	—
						60	—
						500	—
						200	—
						300	—
						20	—
						15	—
						120	84
				2200	—		
606	—	5520	84	2200	—	3926	84

Az Ungi Segélyegylet tagjai 1941. december 1.-én.

I. Kötelezett tagok az Ungi egyházmegyéből :

1. Bajánháza : Ujlaki Sándor esperes.
Bátfá : Bodnár Lajos lelkész.
    "   Sutka Kálmán v. tanácsbíró.
Palló : Nagy Miklós elök. tanító.
5. Bés : Jósvay Dénes lelkész.
    "   Nagy István tanító.
Bező : – – – lelkész.
Csap : Király Zoltán lelkész.
Csicsér : Gaál István lelkész.
10. "   Szakal Elek tanító.
Csongor : Kása Ferdinánd lelkész.
Eszeny : Balogh Sándor lelkész.
Gálóc : Gecse Endre lelkész.
Iske : Csatlós Sándor lelkész.
15. Jenke : J. Kovács Bertalan lelkész.
    "   Ludvig Károly tanító.
Kisdobrony : Tárczy Dániel lelkész.
Kisgejőc : G. Nagy Sándor lelkész,
Kisrád : Dr. Csomár Zoltán lelkész.
20. "   Orémus Kálmán tanító.
Korláthelmecc : Dévay József lelkész.
Minaj : Tárczy Gyula lelkész.
Homok : Móré Gábor v. jegyző.
Mokcsakerész : Varga József lelkész.
25. Ungmogyorós : Szaplóczay Lajos elök. tanító.
Nagydobrony : Gönczy Pál lelkész,
Nagygejőc : Pataky Menyhért lelkész.
    "   Ritoók Lajos v. tanácsbíró.
Nagykapos : Dr. Magda Sándor tb. püspök.
30. "   Pápay István tanító.
    "   Dr. Kiss Bálint v. tanácsbíró.
Nagyszelmenc : Bellágh Barna lelkész.
Palágy : Nagy József lelkész.
    "   Ónody Géza tanító.
38. Sárosmező : – – – lelkész,
Szalóka : Ruzska Elek lelkész.
Sűrte : Gencsy Béla lelkész.

- Szürte : Kovács Dániel v. tanácsbíró.
Tiszaágtelek : Györke Endre lelkész.
40. Tiszaásvány : — — — lelkész.
Tiszasalamon : Mitró István lelkész.
Tóth Miklós tanító.
Ungcsepely : Juhász Imre lelkész.
Veskóc : — — — elők. tanító.
45. Ungnyarád : Kecskeméthy Lajos lelkész.
Kövér Béla tanító.
Ungpinkóc : Bittó Béla lelkész.
Ungtarnóc : Papp Géza lelkész.
Ungvár : — — — lelkész.
50. „ Kormos Gerő tanító.
„ Nyomárkay Sándor em. gondnok.
„ Dr. Bakos István em. ügyész.
„ Koncz Gyula világi főjegyző.
Vaján : Kőmives Sándor lelkész, ügyvezető.
55. „ Szanyó Sándor tanító.
„ Fleischer Aranka tanító.
Vajkóc : Csomár Géza lelkész.
- II. Kötelezett tagok az abauji egyházmegyéből :
- Abaujkér : Fóris János lelkész.
Abajnádasd : Kovács Lajos lelkész.
60. Abaujszántó : Nagymáté Béla lelkész.
Abaujszina : Lengyel József lelkész.
Abaujvár : Matusz János lelkész.
Alsóvadász : Makay Kálmán lelkész.
Aszaló : Halász Károly lelkész.
65. Bakta : Ilyés János lelkész.
Bárca : Lengyel András lelkész.
Beret : Mikes Zoltán lelkész.
Beszter : Csatáry Gyula lelkész.
Csenyété : Kóródy Andor lelkész.
70. Csobád : Molnár István lelkész.
Eszkáros : Mester Béla lelkész.
Felsőrécsce : Misley József lelkész.
Felsődobsza : Tóth Lajos lelkész.
Felsőfügöd : Szilva István lelkész.
75. Felsőlánc : Basky István lelkész.
Felsőméra : Benke István lelkész.

- Felsőregmec : Tóth Jenő lelkész.
Fony : Kecskés József lelkész.
Fulókércs : — — — lelkész.
80. Füzérkajata : F. Nagy Lajos lelkész.
Füzérradvány : Keresztyén István lelkész.
Gagyhátor : Radácsi István lelkész.
Garbócbogdány : Séra László lelkész.
Gönc : Farkas Elek esperes.
85. Göncruszka : G. Nagy Lajos lelkész.
Györke : Bodon Aladár lelkész.
Hejce : Kiss József lelkész.
Hernádbüd : Szilvássy Jenő lelkész.
Hernádcsány : Vajthó Lajos lelkész.
90. Hernádszentandrás : Medgyasszay Anarás lelkész.
Hernádszurdok : Sz. Kovács István lelkész.
Hernádsadány : Körössy Samu lelkész.
Kassa : — — — lelkész.
Orémus Endre hitoktató.
95. Kázmárkléh : Ujj Lajos lelkész.
Kiskinizs : Csabay István lelkész.
Korlát : Saárközy Lajos lelkész.
Kovácsvágás : Fűrjész Lajos lelkész.
Kupa : Batta János lelkész.
100. Nagybózsva : Kozma Sándor lelkész.
Nagyida : Meskó Dezső lelkész.
Nagykinizs : Köveshegyi Ferenc lelkész.
Novajdrány : Lángh István lelkész.
Nyiri : Hörcsik Lajos lelkész.
105. Onga : Kocsiss Sándor lelkész.
Pamlény : Szaniszló István lelkész.
Pusztafalu : Kiss Pál lelkész.
Rásony : Pásztor István lelkész.
Selyeb : Tamáska János lelkész.
110. Szalaszend : Medgyasszay Pál lelkész.
Szászfá : Király Pál lelkész.
Szemere : Eröss Sándor lelkész.
Szentistvánbaksa : Kántor Ferenc lelkész.
Szepsi : Csáji Pál lelkész.
115. Szeszfa : Simon József tb. esperes.
Szikszó : Dr. Lengyel István lelkész.

- Telkibánya : Kádár József lelkész.
Tomor : Sebestyén Sándor lelkész.
Tornynosémeti : Dr. Kiss Lajos lelkész.
120. Vilmány : V. Kovács István lelkész.
Vily : V. Kovács Bertalan lelkész.
Vizsoly : Benke Imre lelkész.
Zsujta : Görgey János lelkész.
Szalaszend : Tolnay Gyula v. tanácsbíró.
125. Abaujkér : Dr. Bárczay János v. tanácsbíró.

III. Jogositott tagok :

- Csete Gyula lelkész, Barka.
Kovács Ferenc lelkész, Csécs.
Lenkey Barna lelkész, Jablonca.
Lenkey Lajos esperes, Rimaszécs.
130. Hörcsik András lelkész, Péder.
Kozár Sándor lelkész Valkovce, Szlovákia.
Kőszeghy Gábor esperes, Tornagörgő.
Dr. Nagy Lajos lelkész, Zsarnó.
Csulya László tanító, Vilmány.
135. Dr. Enyedy Andor lelkész, Miskolc.
Dr. Nagy Sándor Béla lelkész, Sátoraljujhely.
Nádházy Bertalan lelkész, Diósgyőr.
Dr. Komjáthy Aladár lelkész, Ózd.
Dobos Sándor esperes, Ladamóc.
140. Bertók Béla tb. püspök, Munkács.
Isaák Imre esperes, Técső.
Maksa József ny. lelkész. Nagykapos.
R. Kiss Jenő lelkész, Beregrákos.
Papp István lelkész, Legenye.
145. id. Papp Lajos ny. tanító, Nagykapos.
ifj. Papp Lajos tanító, Beregszász.
Nyitrai Dezső lelkész Tušice, Szlovákia.
Bácsy Gyula ny. lelkész, Munkács.
Szabó Sándor lelkész, Kiskövesd.
150. K. Nagy Sándor ny. lelkész, Kistárkány.
Koncsol János lelkész, Deregyő.
Karabélyos Géza közs. tanító Szirénfalva.
Oláh Féter ny. lelkész, Kassa.
D. Kiss Jenő tanító, Deregyő.
155. Bakcsy Gyula lelkész, Bodrogszentés.

- Halász Lajos nyug. tanító, Ungvár.,
Nyitray Lajos ny. lelkész, Bátyú.
Erdélyi Mihály lelkész, Abara.
Béky János ny. lelkész Tornaufalu.
160. Varga Imre lelkész, Rimaszombat.
Sallay Gyula ny. lelkész, Ungvár.
Szekeress István ny. tanító, Nagykapos.
Rácz József lelkész, V. Revište Szlovákia,
Szilágyi László lelkész, Sztretava Szlovákia.
165. Lengyel Pál lelkész, Gát.
Pandy Bertalan lelkész, Csarnahó.
Papp József vallástanár, Rimaszombat.
Könyves István lelkész, Svinica, Szlovákia.
Szaszák Bertalan lelkész. Pozba,
170. Szobonya István nyug. lelkész, Kassa.
Dr. Sutka László ügyvéd, Ungvár.
Szepesi Gyula állami tanító, Szepsi.
Benkő Lajos ny. lelkész, Kisgejőc.
Komjáthy Gábor ny. esperes, Ungvár,
175. Csomár Béla ny. lelkész, Csap.
Rácz Kálmán ny. lelkész, Budapest.
Pósa Péter esperes. Miskolc.
Kálniczky János ny. lelkész, Bező.
Kanócz Miklós tanító, Nagygejőc.

Tartalomjegyzék:

	oldal
1. A közgyűlés megnyitása.	4
2. Megalakulás. A távollevők igazolása.	8
3. A bírósági ügyek tárgyalásának időpontja.	8
4. Nagy Sándor tanácsbíró lemondása.	8
5. Benkő Lajos tanácsbíró lemondása.	8
6. Az egyházmegye átmenetileg tanácsbírókat nem választ.	9
7. Az egyházmegyei tisztikar kiegészítése.	9
8. Az esperes évi jelentése.	10
9. A tanügyi bizottság jelentése.	24
10. Jelentés a vallástanításról.	28
11. Az egyházmegyei számvevőszék jelentései.	30
12. Az egyházmegyei számvevő jelentése az egyházak számadásairól.	33
13. Elszámolás az iskolai beíratásdíjakról.	33
14. Belmissziói jelentés.	34
15. Jelentés a tanya és szórvány misszióról.	45
16. Segélyegylet jelentése.	48
17. Segélyosztó bizottsági jelentés.	53
18. Egyházmegyei szabályrendeletek.	53
19. Nyugdíjbizottság jelentése.	64
20. Jelentés az egyházmegyei tanács üléseiről.	65
21. Jelentés az időszakos bíróság üléséről.	66
22. Korláthelmeci lelkészválasztás.	66
23. Jenkei lelkészválasztás.	67
24. Iskei lelkészválasztás.	67
25. Tizasalamoni lelkész beiktatása.	67
26. Segédlelkészek bekebelezése.	68
27. Szeretetintézményeink megszervezése.	68
28. Ungvári missziós lelkészi állás megszervezése.	68
29. Kisdobronyi káplántartási segély.	68
30. Kisdobronyi egyház 1000 P. kölcsönt kér	69
31. Csongori egyház kölcsöne.	69
32. Salamoni parókiális szekrény.	70

	oldal
33. A tibi ai fiókegyház elcsatolása.	70
34. Ungvári stólák.	70
35. A tanító egyesület kérelme.	71
36. Csongori tanítónválasztás.	71
37. Tanító beerősítések.	71
38. Salamoni adásvétel.	71
39. Csongori egyházfenntartási alap.	72
40. Csicseri egyházi rét bérlete.	72
41. Keresztiek adókulcs elleni felebbezése.	72
42. Veskóci elők. tanító díjlevele.	72
43. Salamoni iskola kooperálása.	73
44. Csongori tanítói díjlevél	73
45. Esperesi körlevelek.	73
46. Kerületi gyűlési képviselők.	73
47. Jegyzőkönyv kinyomatása.	73
48. Hitelesítés.	73

